

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 305



Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

52. évfolyam

2009. november 19.

Tartalom

IV *Egyéb jogi aktusok*

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

EFTA Felügyeleti Hatóság

- ★ Az EFTA Felügyeleti Hatóság határozata 14/07/COL (2007. február 7.) az állami támogatások anyagi jogi és eljárásjogi szabályainak a régi 14. fejezetnek – A kutatás, a fejlesztés és az innováció állami támogatása című – új 14. fejezettel való felváltásával, hatvankettedik alkalommal történő módosításáról 1

Ár: 3 EUR

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

IV

(Egyéb jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG HATÁROZATA

14/07/COL

(2007. február 7.)

az állami támogatások anyagi jogi és eljárásjogi szabályainak a régi 14. fejezetnek – A kutatás, a fejlesztés és az innováció állami támogatása című – új 14. fejezettel való felváltásával, hatvankettedik alkalommal történő módosításáról

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG ⁽¹⁾,

TEKINTETTEL az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ⁽²⁾ és különösen annak 61. és 63. cikkére, valamint 26. jegyzőkönyvére,

TEKINTETTEL az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 24. cikkére és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

TEKINTETTEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. részének 1. cikkére,

MIVEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 24. cikke értelmében a Hatóságnak kell érvényre juttatnia az EGT-megállapodás állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseit,

MIVEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 5. cikkének (2) bekezdése b) pontja alapján a Hatóság köteles közleményeket vagy iránymutatásokat kiadni az EGT-megállapodás által szabályozott ügyekben, amennyiben e megállapodás, vagy a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás kifejezetten így rendelkezik, vagy amennyiben a Hatóság ezt szükségesnek ítéli,

EMLÉKEZTETVE a Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott ⁽⁴⁾, állami támogatással kapcsolatos eljárási és anyagi szabályokra,

MIVEL az Európai Közösségek Bizottsága (a továbbiakban: a

Bizottság) 2006. november 22-én elfogadta a kutatás-fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások közösségi keretrendszerét ⁽⁵⁾,

MIVEL ezek az iránymutatások érintik az Európai Gazdasági Térséget is,

MIVEL az EGT állami támogatásokra vonatkozó szabályainak egységes alkalmazását az egész Európai Gazdasági Térségben biztosítani kell,

MIVEL az EGT-megállapodás XV. melléklete végén lévő „ÁLTALÁNOS” címszó alatti II. pont szerint a Hatóságnak a Bizottsággal folytatott konzultációt követően a Bizottság által elfogadottakkal összhangban lévő jogi aktusokat kell elfogadnia,

a Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

EMLÉKEZTETVE ARRÁ, hogy a Hatóság konzultált a tárgykörrel EFTA-államokkal, a 2007. január 10-i keltezésű, Izlandnak, Norvégiának és Liechtensteinnek küldött levélben,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

Az állami támogatásokról szóló iránymutatások módosításra kerülnek a régi 14. fejezetnek a kutatás, a fejlesztés és az innováció állami támogatása című, új 14. fejezettel való felváltása révén. Az új fejezetet csatolták e határozathoz.

2. cikk

A régi, kutatás-fejlesztés állami támogatása című 14. fejezetet el kell hagyni.

⁽¹⁾ A továbbiakban: Hatóság.

⁽²⁾ A továbbiakban: EGT-megállapodás.

⁽³⁾ A továbbiakban: Felügyeleti és Bírósági Megállapodás.

⁽⁴⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott és kiadott iránymutatásai az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve 1. cikkének alkalmazásáról és értelmezéséről (HL L 231., 1994.9.3., 1. o. és 32. EGT-kiegészítés, 1994.9.3.). Az iránymutatást legutóbb 2006. december 13-án módosították. A továbbiakban: az állami támogatásokról szóló iránymutatások.

⁽⁵⁾ HL C 323., 2006.12.30., 1. o.

3. cikk

Az EFTA-államokat levélben kell tájékoztatni, amely tartalmazza e határozat másolatát és az új 14. fejezetet.

4. cikk

Az Európai Bizottságot – az EGT-megállapodás 27. jegyzőkönyve d) pontjának megfelelően – e határozat másolatának és az új 14. fejezetnek a megküldésével tájékoztatni kell.

5. cikk

Ezt a határozatot és a csatolt új 14. fejezetet az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* EGT-re vonatkozó részében és EGT-kiegészítésében kell kihirdetni.

6. cikk

Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2007. február 7-én.

Az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Bjørn T. GRYDELAND
az elnök

Kurt JAEGER
bizottsági testületi tag

MELLÉKLET

„14. A KUTATÁSHOZ, A FEJLESZTÉSHEZ ÉS AZ INNOVÁCIÓHOZ NYÚJTOTT ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

1. Bevezetés

1.1. A kutatáshoz, a fejlesztéshez és az innovációhoz nyújtott állami támogatás célkitűzései

A kutatás, a fejlesztés és az innováció (a továbbiakban: K+F+I) előmozdítása fontos, közös érdekű célkitűzés az Európai Gazdasági Társégen belül⁽¹⁾. Az EK-Szerződés 163. cikke kimondja, hogy „a Közösség célkitűzése, hogy erősítse a közösségi ipar tudományos és technológiai alapjait, ösztönözze nemzetközi versenyképességének fejlődését, ugyanakkor támogassa a [...] szükségesnek ítélt kutatási tevékenységeket...”. Az EK-Szerződés 164–173. cikke meghatározza az e tekintetben folytatandó tevékenységeket, valamint a többéves keretprogram alkalmazási körét és végrehajtását.

Az EGT-megállapodás 78. cikke előírja, hogy a Szerződő Felek megteszik a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy létrehozzák vagy bővítsék az együttműködést a kutatás és a technológiai fejlesztés területén folyó közösségi tevékenységek keretében. Az EGT-megállapodás 80. cikke továbbbrészelezi, hogy az EGT-megállapodás 78. cikkében előírt együttműködés különösen az EFTA-államoknak az EK valamely keretprogramjában, egyedi programjában, projektjében vagy egyéb intézkedésében történő részvételének formáját ölti. Végül az EGT-megállapodásnak a négy szabadságon kívüli sajátos területeken történő együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyve előírja az EFTA-államok kutatás és technológiai fejlesztés területén való részvételét és együttműködését.

Az Európai Tanács 2002. márciusi barcelonai ülésén világos célt fogadott el a kutatási ráfordítások jövőbeni növelésére. Megállapodás született arról, hogy a kutatásra és a fejlesztésre (a továbbiakban: K+F) és az innovációra fordított kiadásokat a Közösségben növelni kell, célként 2010-re a bruttó hazai termék 3 %-ának megközelítését tekintve. A továbbiakban pontosították, hogy ezen új befektetések kétharmad részének a magánszektorból kell származnia. E célkitűzés eléréséhez a kutatási beruházásoknak évente átlagosan 8 %-kal kell növekedniük, ami az állami kiadások 6 %-os növekedési rátája⁽²⁾ és a magánbefektetések évi 9 %-os növekedési rátája⁽³⁾ között oszlik meg.

Az állami támogatáson keresztül megvalósítandó célkitűzés a gazdasági hatékonyság növelése⁽⁴⁾ és ezáltal a fenntartható növekedéshez és munkahelyteremtéshez való hozzájárulás. Ennélfogva a kutatáshoz, a fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, ha a támogatás várhatóan további K+F+I-t eredményez, és ha a verseny torzulása nem minősül a közös érdekekkel ellentétesnek, amit a Hatóság e fejezet alkalmazásában a gazdasági hatékonyságnak felelt meg. E fejezet célja e célkitűzés biztosítása és különösen annak elősegítése, hogy az EFTA-államok a támogatást sikeresebben összpontosítsák a piac nyilvánvaló hiányosságaira⁽⁵⁾.

Az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése lefekteti az állami támogatás tilalmának alapelvét. Bizonyos esetekben azonban az ilyen támogatás a 61. cikk (2) és (3) bekezdésének értelmében összeegyeztethetőnek tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével. A K+F+I-hez nyújtott támogatás elsősorban az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja és a 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján igazolható. E fejezetben a Hatóság megállapítja a bejelentett támogatások vizsgálatára vonatkozó szabályokat, ezáltal gyakorolva mérlegelési jogkörét, növelve a jogbiztonságot és átláthatóbbá téve döntéshozatalát.

1.2. Állami támogatási politika és K+F+I

A lisszaboni stratégiával összefüggésben a K+F+I szintjét nem tekintik optimálisnak a közösségi gazdaság szempontjából, ami maga után vonja, hogy a K+F+I szintjének emelkedése a Közösségben nagyobb növekedést eredményezne. A Hatóság a közösségi fejleményekre figyelemmel úgy véli, hogy a K+F-hez nyújtott állami támogatásra vonatkozó jelenlegi szabályokat e kihívásra válaszul korszerűsíteni kell, és tovább kell fejleszteni.

Először is, a Hatóság e fejezetben a K+F-hez nyújtott támogatás létező lehetőségeit új, az innovációt támogató tevékenységekre terjeszti ki. Az innováció olyan folyamathoz kapcsolódik, amely a tudást és a technológiát a közös piacon elérhetőkhöz képest új vagy jobb termékek, szolgáltatások és üzleti folyamatok piaci lehetőségeinek kiaknázása érdekében kapcsolja össze, és bizonyos fokú kockázatot rejt magában. Az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazásában a Hatóság ugyanakkor úgy véli, hogy az innovációhoz nyújtott állami támogatást nem az innováció egy elvont definíciója alapján kell engedélyezni, hanem olyan mértékben, amennyiben az olyan konkrét tevékenységekhez kapcsolódik, amelyek egyértelműen az innováció útjában álló piaci hiányosságok orvoslására törekednek, és amelyek állami támogatásának előnyei valószínűleg ellensúlyozzák a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatást.

⁽¹⁾ A továbbiakban: EGT.

⁽²⁾ Nem szabad megfeledkezni arról, hogy az állami kutatás-fejlesztési ráfordításoknak csak egy része minősül állami támogatásnak.

⁽³⁾ Vö. „Befektetés a kutatásba: cselekvési terv Európának”. A Bizottság közleménye a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához, COM(2003)226 végleges, 7. o.

⁽⁴⁾ Gazdasági értelemben a „hatékonyság” (vagy „gazdasági hatékonyság”) kifejezés a teljes jólét optimalizálásának mértékére utal egy adott piacon vagy a gazdaság egészét tekintve. A további K+F+I növeli a gazdasági hatékonyságot azáltal, hogy a piaci keresletet új vagy jobb termékek, eljárások vagy szolgáltatások felé irányítja, ami az e termékek minőségáryanos árban jelentkező csökkenésnek felel meg.

⁽⁵⁾ „Piaci hiányosság” meglétéről akkor beszélünk, ha a magára hagyott piac nem vezet gazdaságilag hatékony eredményre. Ilyen körülmények között az állami beavatkozásnak, beleértve az állami támogatást is, lehetősége van a piaci eredmény javítására az árak, a termelés és a forrásfelhasználás tekintetében.

Másodszor, a Hatóság további célja a K+F+I-hez nyújtott állami támogatás jobb kezelésének előmozdítása. Tervbe vették a K+F-re vonatkozó csoportmentesség hatályának kiterjesztését, amely jelenleg a kis- és középvállalkozásokra (a továbbiakban: kkv-kra) ⁽⁶⁾ korlátozódik. Egy jövőbeni általános csoportmentességi rendelet (a továbbiakban: CSMR) a K+F+I területén a legkevésbé problematikus támogatási intézkedéseket szabályozza majd. E fejezetet továbbra is alkalmazni kell a Hatósághoz bejelentett valamennyi intézkedésre – akár azért jelentették be, mert az intézkedést az EGT-megállapodásba beépített CSMR nem szabályozza, akár a CSMR-ben szereplő, a támogatás külön bejelentésére vonatkozó kötelezettség miatt, akár azért, mert az EFTA-állam úgy határoz, hogy bejelent egy elvileg a CSMR szerinti mentesség alá tartozó intézkedést –, ahogy valamennyi nem bejelentett támogatás vizsgálatára is.

Harmadszor, a Hatóság általi hatékonyabb ellenőrzés érdekében e fejezet a hatálya alá tartozó intézkedések vizsgálatára nem csak bizonyos támogatási intézkedések összeegyeztethetőségére vonatkozó szabályokat állapít meg (lásd az 5. szakaszt alább), hanem – tekintettel az egyes támogatási intézkedésekben rejlő fokozott kockázatra a verseny és a kereskedelem torzulására nézve – a támadás ösztönző hatásának és szükségességének elemzését érintő további elemeket (lásd a 6. szakaszt alább) és egy, a részletes vizsgálatnál alkalmazandó módszertant is (lásd a 7. szakaszt alább).

Ezzel összefüggésben a Hatóság hangsúlyozza, hogy a versenyképes piacoknak elvileg maguktól is a leghatékonyabb eredményhez kellene vezetniük a K+F+I tekintetében. Ez azonban nem minden esetben történik így a K+F+I terén, és a kormányzat beavatkozása ilyenkor javíthat az eredményen. A vállalkozások csak annyiban fordítanak többet kutatásra, amennyiben az eredményekből konkrét gazdasági előnyre tehetnek szert, és e lehetőségnek tudatában is vannak. A K+F+I alacsony szintje számos okkal magyarázható, amelyek részben strukturális akadályoknak tudhatók be, részben pedig a piaci hiányosságok meglétének. A strukturális akadályokat lehetőség szerint strukturális intézkedésekkel ⁽⁷⁾ kell kezelni, mivel az állami támogatás inkább a piaci hiányosságokból adódó eredménytelenségeket ellensúlyozó szerepet tölthet be. Ráadásul az empirikus tények azt mutatják, hogy az állami támogatás hatékonyságához azt olyan kedvező keretfeltételeknek kell kísérniük, mint a megfelelő szellemi tulajdonjogi rendszerek, a kutatás- és innovációbarát szabályozás jellemezte versenykörnyezet és a támogató pénzügyi piacok.

Ugyanakkor az állami támogatás torzíja is a versenyt, az erőteljes verseny pedig meghatározó tényező a K+F+I területén eszközölt beruházások piacvezérelt ösztönzése szempontjából. Következésképpen az állami támogatási intézkedéseket körültekintően kell megtervezni a torzulások korlátozása érdekében. Ellenkező esetben az állami támogatás kontraproduktív válnak, és visszavetheti a K+F+I általános szintjét, ahogy a gazdasági növekedést is.

A vállalkozásoknak nyújtott kutatási, fejlesztési és innovációs támogatással kapcsolatos legfőbb aggodalom abban áll, hogy torzíja és esetlegesen csökkenti a konkurens vállalkozások dinamikus beruházási ösztönzőit. Ha egy vállalkozás támogatásban részesül, az általában erősíti pozícióját a piacon, és visszaveti más vállalkozások befektetéseinek megtérülését. Amennyiben e csökkenés eléggé jelentős mértékű, lehetséges, hogy a versenytársak visszafogják K+F+I tevékenységeiket. Ehhez járul még, hogy amikor a támogatás a kedvezményezett esetében egy kisebb költségvetési megszorítást eredményez, akkor a kedvezményezett szintjén az innováció ösztönzőjét is csökkentheti. Ráadásul a támogatás gazdaságtalan vállalkozásokat is támogathat, illetve lehetővé teheti a kedvezményezett kirekesztő gyakorlatának vagy piaci befolyásának erősítését.

1.3. A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott támogatások mérlegelési tesztje és annak alkalmazása

1.3.1. Az állami támogatási cselekvési terv: kevesebb és célzottabb állami támogatás, mérlegelési teszt a támogatás vizsgálatához

Az állami támogatási cselekvési tervben ⁽⁸⁾ a Bizottság bejelentette, hogy „a növekedést és munkahelyteremtést szolgáló, újraindított lisszaboni stratégiához való lehető legjobb hozzájárulás érdekében a Bizottság szükség esetén erősíti az állami támogatások ellenőrzése során alkalmazott gazdasági megközelítést. A gazdasági szemléletű megközelítés lehetővé teszi, hogy egyes állami támogatások jobban összpontosítsanak az újraindított lisszaboni stratégia célkitűzéseinek elérésére, és célzottabbak legyenek”.

Annak vizsgálatakor, hogy egy támogatási intézkedés az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthető-e, a Hatóság a Bizottság által alkalmazott megközelítést elfogadva a támogatási intézkedésnek a közös érdek elérésében játszott pozitív szerepét annak a kereskedelem és a verseny torzulásában jelentkező lehetséges negatív mellékhatásaival szemben teszi mérlegre. A Bizottság állami támogatásokra vonatkozó, a létező gyakorlatokra épülő cselekvési terve hivatalos formába öntötte ezt a mérlegelési gyakorlatot az ún. „mérlegelési tesztben” ⁽⁹⁾. Ennek keretében három lépésben dönt az állami támogatási intézkedés jóváhagyásáról; az első két lépés az állami támogatás pozitív hatásait értékeli, a harmadik pedig a negatív hatásokkal foglalkozik, valamint megvonja a pozitív és negatív hatások mérlegét:

1. A támogatási intézkedés célja pontosan megállapított közös érdekű célkitűzés-e? (pl.: növekedés, foglalkoztatás, kohézió, környezetvédelem)
2. A támogatás megfelelően van-e kidolgozva ahhoz, hogy a közös érdekű célkitűzés megvalósítását szolgálja, azaz a javasolt támogatás a piaci hiányosság orvoslását vagy egyéb célkitűzést szolgál-e?

⁽⁶⁾ Állami támogatási cselekvési terv. Kevesebb és célzottabb állami támogatás: ütemterv az állami támogatás 2005 és 2009 közötti reformjához. COM(2005) 107 végleges – SEC(2005) 795; 2005. június 7.

⁽⁷⁾ Beleértve a következőket: egyetemi oktatás, kutatási programok és állami kutatóintézetek, innovációbarát szellemi tulajdonjogi szabályok, vonzó keretfeltételek a vállalkozások K+F+I tevékenységéhez.

⁽⁸⁾ Állami támogatási cselekvési terv (6. lábjegyzet), (21) bekezdés.

⁽⁹⁾ Vö. állami támogatási cselekvési terv (6. lábjegyzet), 11. és 20. bekezdés, amint azt az innovációról szóló közlemény már részletesebben kidolgozta, COM(2005) 436 végleges, 2005.9.21.

- i. Az állami támogatás a helyénvaló szakpolitikai eszköz?
 - ii. Van-e ösztönző hatása, azaz a támogatás megváltoztatja-e a cégek magatartását?
 - iii. Arányos-e a támogatási intézkedés, azaz kevesebb támogatással is elérhető lenne-e ugyanez a magatartás-változás?
3. A verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt hátrányos hatás korlátozott, így az általános összevetés pozitív?

Ez a mérlegelési teszt az állami támogatásokra vonatkozó szabályok megtervezésére és az esetek vizsgálatára egyaránt alkalmazandó.

A csoportmentességi rendelet vonatkozásában az állami támogatás akkor összeegyeztethető, ha a megállapított feltételek teljesülnek. Általában ugyanez vonatkozik az e fejezet alkalmazási körébe tartozó esetek többségére.

Mindazonáltal azon egyedi támogatási intézkedések esetében, amelyek a támogatás jelentős összege folytán nagymértékű torzulást eredményezhetnek, a Hatóság a támogatás pozitív és negatív hatásainak általános vizsgálatát az arányosság elve alapján végzi el.

1.3.2. A közös érdekű célkitűzés, amellyel a fejezet foglalkozik

E fejezet a kutatás, fejlesztés és innováció elősegítésére irányuló közös érdekű célkitűzéssel foglalkozik. Célja a gazdasági hatékonyság növelése azon jól meghatározott piaci hiányosságok leküzdése által, amelyek gátolják az EGT gazdaságát abban, hogy elérje a K+F+I optimális szintjét.

Olyan szabályok létrehozásához, amelyek biztosítják, hogy a támogatási intézkedések elérjék e célkitűzést, mindelelőtt a K+F+I-t akadályozó piaci hiányosságok meghatározására van szükség. A K+F+I egy sor tevékenységen keresztül valósul meg, amelyek több termékpiachoz kapcsolódnak, és amelyek a rendelkezésre álló kutatási, fejlesztési és innovációs képességeket aknázzák ki e termékpiacon új vagy jobb termékek⁽¹⁰⁾ és eljárások kifejlesztéséhez, ezáltal gyorsítva a gazdasági növekedés ütemét. Annak ellenére, hogy adottak a kutatás, fejlesztés és innováció előfeltételei, a piaci hiányosságok megakadályozhatják, hogy a piac elérje optimális teljesítményét, és elégtelen eredményhez vezethetnek az alábbi okokból kifolyólag:

- **pozitív externáliák/a tudás szervezetek közötti átszivárgásai:** A K+F+I gyakran teremt előnyöket a társadalom számára a tudás szervezetek közötti átszivárgásainak (knowledge spill-overs) formájában. Ugyanakkor a piacra hagyatkozva sok projekt a magánszféra szempontjából kevésbé vonzó megtérülési arányt mutathat, még ha egyébként a projektek társadalmi szempontból előnyösek lennének is, mivel a profitorientált vállalkozások figyelmen kívül hagyják tevékenységeik külső hatásait, amikor a K+F+I mértékéről döntenek. Következésképpen a közös érdeket szolgáló projektek kormányzati támogatás nélkül nem biztos, hogy megvalósításra kerülnek,
- **közjavak/a tudás szervezetek közötti átszivárgásai:** Az általános tudás létrehozásakor, amilyen az alap kutatás is, nem lehet másokat megakadályozni a tudás hasznosításában (közjavak), miközben a termeléshez kapcsolódó, sajátosabb ismereteket védeni lehet például szabadalmak segítségével, amelyek a feltalálónak találmányából nagyobb megtérülést biztosítanak. A K+F+I támogatására szolgáló legmegfelelőbb politika kialakításához különbséget kell tenni az általános tudás létrehozása és a védelem alá helyezhető tudás létrehozása között. A vállalkozások hajlanak rá, hogy szabadon használják fel a mások által létrehozott tudást, ami a vállalkozásokat nem teszi érdekeltté abban, hogy a tudást maguk hozzák létre. Tulajdonképpen a piac ennek hatására nem csak elégtelenül működhet, de teljesen hiányozhat is. Ha kiterjedtebb általános tudást hoznának létre, a társadalom egésze élvezhetné a tudás gazdaságon keresztüli átszivárgásának előnyeit. Ebből a célból a kormányoknak esetleg támogatniuk kell a vállalkozásokat abban, hogy új ismereteket hozzanak létre. Az alap kutatás esetében esetleg teljes mértékben kell finanszírozniuk a vállalatok alap kutatásra irányuló erőfeszítéseit,
- **hiányos és aszimmetrikus tájékoztatás:** A K+F+I-t a kockázatok és a bizonytalanság magas szintje jellemzi. A hiányos és/vagy aszimmetrikus információ következtében a magánbefektetők vonakodhatnak értékes projektek finanszírozásától, a jól képzett munkavállalók pedig nem biztos, hogy tudatában vannak az innovatív vállalkozásoknál való elhelyezkedés lehetőségeinek. Ennek eredményeként az emberi és pénzügyi erőforrások nem biztos, hogy megfelelően oszlanak meg e piacokon, és lehet, hogy a gazdaság szempontjából értékes projektek sosem valósulnak meg,
- **koordinációs és hálózati hiányosságok.** Romolhat a vállalkozások koordinációra vagy legalábbis együttműködésre való képessége, és ezáltal a K+F+I terén elért eredménye. A problémák számos okból jelentkezhetnek, beleértve a kutatás, a fejlesztés összehangolásának és a megfelelő partnerek megtalálásának nehézségeit.

1.3.3. Megfelelő eszköz

Nem szabad megelégedezni arról, hogy lehetnek más, megfelelőbb eszközök a K+F+I szintjének emelésére a gazdaságban, például szabályozások, az egyetemek jobb finanszírozása, általános adóintézkedések a K+F+I ösztönzésére⁽¹¹⁾. Egy szakpolitikai eszköz megfelelősége egy adott esetben általában a probléma okaira vezethető vissza. A piaci akadályok csökkentése az állami támogatás nyújtásánál megfelelőbb eszköz lehet arra, hogy egy újonnan

⁽¹⁰⁾ Ebbe a szolgáltatások is beletartoznak.

⁽¹¹⁾ Lásd az állami támogatásokról szóló iránymutatásoknak az állami támogatásra vonatkozó szabályok üzleti adózással kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló 17.B fejezetét. E fejezet az állami támogatás szabályainak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló közleményen (HL C 384., 1998.12.10., 3. o.) alapul, figyelembe véve az EGT-megállapodás különös hatályát és célkitűzéseit.

fellépő szereplő kezelni tudja a megfelelő K+F+I eredmények elérésével kapcsolatos nehézségeket. Az egyetemekben történő nagyobb befektetés megfelelőbben orvosolhatja a szakképzett munkaerő hiányát a K+F+I területén, mint a K+F+I projektek állami támogatása. Az EFTA-államok ezért csak akkor válasszák az állami támogatást, amikor az a probléma kezeléséhez megfelelő eszköz. Ez szükségessé teszi azon piaci hiányosságok azonosítását, amelyeket a támogatási intézkedéssel orvosolni kívánnak.

1.3.4. A támogatás ösztönző hatása és szükségessége

A K+F+I-hez nyújtott állami támogatásnak a kedvezményezett magatartásának megváltozásához kell vezetnie, hogy növelje K+F+I tevékenységének szintjét, és olyan K+F+I projektek vagy tevékenységek jöjjenek létre, amelyek másként nem, vagy csak korlátozottabb mértékben valósulnának meg. A Hatóság úgy véli, hogy a támogatás eredményeként a K+F+I tevékenységnek növekednie kell méret, kiterjedés, a ráfordítások mértéke vagy üteme tekintetében. Az ösztönző hatást a tényeket összevető elemzés útján állapítják meg, amely a célzott tevékenység támogatással és támogatás nélkül megvalósuló szintjét hasonlítja össze. Az EFTA-államoknak világosan meg kell jelölniük, hogyan kívánják az ösztönző hatás jelentkezését biztosítani.

1.3.5. A támogatás arányossága

A támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha kevésbé torzító támogatási intézkedések révén nem lehet elérni azonos eredményt. Különösen a támogatás összegét és intenzitását kell korlátozni a támogatott K+F+I tevékenység végrehajtásához szükséges minimumra.

1.3.6. A támogatás K+F+I-re gyakorolt negatív hatását korlátozni kell ahhoz, hogy a végső mérleg pozitív legyen

A K+F+I-hez nyújtott állami támogatásból származó lehetséges versenytorzító hatásokat a következőképpen lehet osztályozni:

- a vállalkozások dinamikus ösztönzőinek megakasztása és kiszorítás,
- a gazdaságtalan termelés támogatása,
- a kirekesztő gyakorlatok és a piaci befolyás erősítése,
- a gazdasági tevékenységek EGT-államok közötti elhelyezésére gyakorolt hatások,
- a belső piacon a kereskedelmi forgalomra gyakorolt hatás.

A negatív hatások rendszerint jelentősebbek magasabb támogatási összegeknél és olyan tevékenységek támogatásánál, amelyek a termék vagy szolgáltatás kereskedelmi forgalomba hozatalához kapcsolódnak. Ennélfogva a támogatás intenzitásának általában alacsonyabbnak kell lennie a fejlesztéshez és az innovációhoz kapcsolódó tevékenységeknél, mint a kutatáshoz kapcsolódó tevékenységeknél. Továbbá a támogatható költségek meghatározásánál fontos biztosítani, hogy a vállalat mindennapi működési költségeit ne lehessen támogatásban részesíteni. A kedvezményezett és az érintett piac jellemzőinek szintén hatása van a torzulás mértékére. E szempontokat a részletes vizsgálat alá tartozó esetek megítélésekor alaposabban figyelembe veszik.

1.4. A mérlegelési teszt elvégzése: törvényi vélelem és egy konkrétabb értékelés szükségessége

Ezt a fejezetet olyan kutatás, a fejlesztési és innovációs támogatások vizsgálatára alkalmazzák, amelyeket a Hatóságnak bejelentettek. A Hatóság az összeegyeztethetőséget az 1. szakaszban ismertetett mérlegelési teszt alapján értékeli. Ennek megfelelően az intézkedést csak akkor hagyják jóvá, ha – figyelembe véve a mérlegelési teszt valamennyi elemét – az átfogó értékelés pozitív. A Hatóság azonban az értékelés keretében különböző módokon hajthatja végre a mérlegelési tesztet, mivel az egyes esetekben a különböző intézkedésekhez különböző versenyügyi és kereskedelmi kockázatok kapcsolódhatnak. Az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás⁽¹²⁾ 3. jegyzőkönyve II. része 4–7. cikkének sérelme nélkül a Hatóság eltérő jogi vélelmeket alkalmaz a bejelentett állami támogatási intézkedés típusától függően.

Valamennyi bejelentett támogatást először az 5. szakasz alapján értékelnek. Ebben a szakaszban a Hatóság meghatározta azon intézkedések körét, amelyek esetében eleve úgy ítéli meg, hogy az ezeket célzó állami támogatások olyan specifikus piaci hiányosságokat orvosolnak, amelyek akadályozzák a kutatást, fejlesztést és innovációt. A Hatóság továbbá olyan feltételek és paraméterek sorát dolgozta ki, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy az ezen intézkedésekre irányuló állami támogatások valóban ösztönző hatásúak és arányosak legyenek, valamint csak korlátozott negatív hatásuk legyen a versenyre és a kereskedelemre. Az 5. szakasz tehát a támogatott tevékenység, a támogatási intenzitás és az összeegyeztethetőséghez kapcsolt feltételek tekintetében tartalmaz paramétereket. Alapvetően e fejezet alapján csak azon intézkedések egyeztethetőek össze az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, amelyek megfelelnek az 5. szakaszban meghatározott kritériumoknak.

A 6. szakaszban a Hatóság konkrétan ismerteti, hogyan végzi el a támogatás szükségességének és ösztönző hatásának értékelését.

⁽¹²⁾ A továbbiakban: Felügyeleti és Bírósági Megállapodás.

A 7. szakaszban a Hatóság konkrétan ismerteti, milyen esetekben és milyen módon végzi el a részletes vizsgálatot.

Ez az alábbiakban részletesen ismertett vizsgálat különböző szintjein jut kifejezésre. Az első szint esetében a Hatóság úgy ítéli meg, hogy alapvetően elegendő az, hogy az érintett támogatás összhangban van az 5. szakaszban meghatározott feltételekkel, feltéve, hogy a 6. szakaszban foglalt feltételek – amelyek az ösztönző hatást feltételezik – teljesülnek. Valamennyi egyéb intézkedés esetében a Hatóság véleménye szerint kiegészítő vizsgálatra van szükség, mivel a verseny és a kereskedelem esetében nagyobb a kockázat a tevékenység, a támogatás összege, illetve a kedvezményezett típusa miatt. A kiegészítő vizsgálatok általában az ügy további, részletesebb tényszerű elemzését tartalmazzák, a szükségesség és az ösztönző hatás tekintetében a 6. szakaszban tárgyalt rendelkezésekkel összhangban, illetve az e fejezet 7.1. szakaszában megadott küszöbértéket túllépő támogatások értékelése tekintetében a 7. szakasszal összhangban. E kiegészítő vizsgálat eredményeképpen a Hatóság jóváhagyhatja a támogatást, összegegyeztetetlenné nyilváníthatja az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével, vagy feltételekhez kötheti az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével való összegegyeztetetőségre vonatkozó döntését.

Először, a Hatóság úgy ítéli meg, hogy bizonyos támogatási intézkedések esetében az 5. és 6. szakaszban meghatározott rendelkezéseknek való megfelelés elegendő ahhoz, hogy az intézkedéseket összegegyeztetetőknek lehessen tekinteni, mivel feltételezhető, hogy az ilyen intézkedések esetében a mérlegelési teszt elvégzése után pozitív eredmény születik. A kedvezményezettől, a támogatott tevékenység fajtájától és az odaítélt támogatás összegétől függ, hogy egy intézkedés ebbe a kategóriába esik-e. A Hatóság úgy ítéli meg, hogy az 5. és 6. szakasz alapján a következő intézkedéseket lehet összegegyeztetetőknek tekinteni, amennyiben i. teljesítik az 5. szakaszban meghatározott valamennyi feltételt és paramétert; és ii. a támogatást csak azt követően ítélik oda, hogy a nemzeti hatóságoknak benyújtották a támogatás iránti kérelmet:

- projekt támogatás és megvalósíthatósági tanulmány, amennyiben kkv a kedvezményezett, és amennyiben a támogatás összege egy-egy kkv esetében projektenként nem éri el az 7,5 millió EUR-t (projekt támogatás és a megvalósíthatósági tanulmányhoz nyújtott támogatás együtt),
- az iparjogvédelmi jogokkal kapcsolatban felmerülő költségek támogatása kkv-k esetében,
- fiatal, innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás,
- innovatív tanácsadó szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás; innovatív támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás,
- a magas képzettségű munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás.

A fent felsorolt intézkedések esetében a 6. szakasz tisztázza, hogy akkor feltételezhető az ösztönző hatás megléte, ha a fenti ii. pontban említett feltétel teljesül.

Másodsor, azon bejelentett támogatások esetében, amelyek e fejezet 7.1. szakaszában meghatározott küszöbértékek **alatt** vannak, a kiegészítő vizsgálat az ösztönző hatás és a szükségesség bizonyításából áll a 6. szakaszban meghatározottak szerint. Az ilyen rendelkezések az 5. és 6. szakasz alapján csak akkor tekinthetők összegegyeztetetőknek, ha i. az 5. szakaszban említett valamennyi feltételnek és paraméternek megfelelnek; valamint ii. az ösztönző hatást és a szükségességet a 6. szakasszal összhangban bizonyították.

Harmadsor, azon bejelentett támogatások esetében, amelyek e fejezet 7.1. szakaszában meghatározott küszöbértékek **felett** vannak, a kiegészítő vizsgálat a 7. szakasz szerinti részletes vizsgálatot foglalja magában. Ezen intézkedéseket az 5., 6. és 7. szakasz alapján összegegyeztetetőknek tekintik, amennyiben i. teljesítik az 5. szakaszban meghatározott valamennyi feltételt és paramétert; valamint ii. a 7. szakasz szerinti mérlegelési teszt átfogó pozitív értékelést eredményez.

1.5. A fejezet alkalmazási körébe tartozó külön intézkedések indoklása

E kritériumoknak a K+F+I-re történő alkalmazásakor a Hatóság egy sor olyan intézkedést határozott meg, amelyek állami támogatása az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összegegyeztethető lehet bizonyos feltételek mellett.

- Az alap- és ipari kutatás, valamint a kísérleti fejlesztés terén indított projektek támogatása főként a pozitív externáliákhoz (a tudás átszivárgása) – beleértve a közjavakat is – kapcsolódó piaci hiányosságok orvoslását célozza. A Hatóság hasznosnak tartja a K+F+I tevékenységek különféle kategóriáinak megtartását, függetlenül attól, hogy a tevékenységek az innováció inkább interaktív, mint lineáris modelljét követik. A támogatás különböző intenzitása a piaci hiányosságok eltérő mértékét tükrözi, valamint azt, hogy a tevékenység milyen közel van a piachoz. Ezenfelül az e téren létező korábbi állami támogatási szabályokkal ellentétben bizonyos innovációs tevékenységeket a kísérleti fejlesztések közé soroltak. Emellett a többlettámogatások rendszerét egyszerűsítették. A piaci hiányosságok várható nagyobb kihatása és a várhatóan nagyobb pozitív externáliák következtében a többlettámogatások indokoltak tünnek a kkv-k esetében, a kkv-k együttműködésénél, illetve a kkv-kkal való együttműködésnél, a határokon átnyúló együttműködésnél, valamint az állami és a magánszektor együttműködésénél (a vállalkozások együttműködése állami kutatási szervezetekkel).
- A műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás a K+F+I projektekkel kapcsolatban a nem tökéletes és aszimmetrikus információhoz kapcsolódó piaci hiányosságok leküzdését célozza. E tanulmányokat a piactól távolabb állónak tekintik, mint magát a projektet, és ezért viszonylag magas támogatási intenzitás is elfogadható.
- A kkv-k ipari tulajdonjoggal kapcsolatos költségeihez nyújtott támogatás a pozitív externáliákhoz (a tudás átszivárgása) kapcsolódó piaci hiányosságnak az orvoslására irányul. Célja, hogy bővítse a kkv-k lehetőségeit a kellő megtérülés elérésére, ezáltal ösztönözve őket K+F+I tevékenységek folytatására.

- A fiatal, innovatív vállalkozások támogatását a nem tökéletes és aszimmetrikus információhoz kapcsolódó piaci hiányosságok orvoslására vezették be, amelyek e vállalkozásokat különösen hátrányosan érintik, gyengítve azon képességüket, hogy az innovatív tevékenységekhez megfelelő finanszírozást szerezzenek.
- A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás nem tökéletes információhoz és a pozitív externáliákhoz kapcsolódó piaci hiányosságokat célozza meg. Mivel a szolgáltatási tevékenységek terén az innováció esetleg nem illik bele a K+F kategóriák egyikébe sem, e támogatást ennek a problémának a leküzdésére szánják. A szolgáltatási tevékenységek esetében az innováció gyakran inkább az ügyfelekkel való kapcsolatból és a piaccal való konfrontációból ered, mintsem a létező tudományos, technológiai és üzleti ismeretek kiaknázásából és felhasználásából. Emellett szolgáltatások területén az innovációt hajlamosak inkább új folyamatokra és szervezésre, mint technológiai fejlesztésre alapozni. Következésképpen a K+F projekteknek nyújtott támogatás nem terjed ki megfelelő módon a szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációkhoz nyújtott támogatásra, ezért ez kiegészítő és specifikus támogatási intézkedéseket igényel avégett, hogy leküzdjék a gátló piaci hiányosságokat.
- Az innovációban közvetítőként megjelenő szereplők által nyújtott tanácsadó szolgáltatások és az innovációt támogató szolgáltatások támogatása az információk nem megfelelő terjesztéséhez, az externáliákhoz és a koordináció hiányához kapcsolódó piaci hiányosságok orvoslását célozza. Az állami támogatás megfelelő megoldás a kkv-eket e szolgáltatások megvásárlására ösztönző tényezők megváltoztatására, valamint az innovációban közreműködő szereplők által nyújtott szolgáltatások kínálatának és az irántuk jelentkező keresletnek a fokozására.
- A magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás a Közösség munkaerőpiacán a tökéletlen információból adódó piaci hiányosságok orvoslására törekszik. Az EGT-ben a magasan képzett munkavállalókat nagyobb valószínűséggel alkalmazják nagyvállalatok, mivel a nagyvállalatokra általában úgy tekintenek, mint amelyek jobb munkafeltételeket, biztosabb és vonzóbb karrierlehetőségeket kínálnak számukra. Ezzel szemben a kkv-k jelentős tudásátadásból és jobb innovációs képességekből részesülhetnek, ha képesek lennének a K+F+I tevékenységek folytatásához magasan kvalifikált munkavállalók felvételére. A nagyvállalatok vagy egyetemek és a kkv-k közötti kapcsolatok létesítése ugyancsak hozzájárulhat a piaci koordináció hiányosságainak kezeléséhez és a csoportosulások elősegítéséhez.
- Az innovációs klaszterek támogatásának célja azon koordinációs problémákhoz kapcsolódó piaci hiányosságok orvoslása, amelyek akadályozzák a klaszterek kialakulását, vagy korlátozzák a klaszterek közötti kölcsönhatásokat és tudásáramlást. Az állami támogatás e probléma megoldásához két módon járulhat hozzá: elsőként az innovációs klaszterek nyitott és megosztott infrastruktúráiba történő befektetések támogatásával, másodsorban pedig a klaszterek élénkítésének támogatásával, erősítve ezzel együttműködésüket, hálózatépítésüket és egymástól való tanulásukat.

2. Hatály és fogalom meghatározások

2.1. A fejezet hatálya

Az EGT-megállapodásban szereplő általános elveknek megfelelően az állami támogatást nem lehet jóváhagyni, ha a támogatási intézkedés oly mértékben diszkriminatív, amelyet állami támogatás jellege nem indokol. A K+F+I tekintetében különösen hangsúlyozni kell, hogy a Hatóság nem hagy jóvá olyan támogatási intézkedést, amely kizárja annak lehetőségét, hogy a K+F+I eredményeket más EGT-államokban is hasznosítsák.

Az állami hatóságok a cégektől kutatást, fejlesztést rendelhetnek meg, vagy megvásárolhatják tőlük a K+F eredményeit. Ha az ilyen K+F-et nem piaci áron szerzik be, akkor ez rendes körülmények között az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást von maga után. Akkor azonban, ha e szerződéseket piaci feltételek mellett ítélik oda – amit jelezhet az, hogy az alkalmazandó, különösen a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽¹³⁾ – az EGT-megállapodásba beépítve a XVI. melléklet 4. pontján keresztül a 68/2006 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 245., 2006.9.7., 22. o. és a 44. sz. EGT-kiegészítés, 2006.9.7., 18. o.) – és az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽¹⁴⁾ – az EGT-megállapodásba beépítve a XVI. melléklet 2. pontján keresztül a 68/2006 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 245., 2006.9.7., 22. o. és a 44. sz. EGT-kiegészítés, 2006.9.7., 18. o.) – megfelelően pályázati eljárásra került sor, a Hatóság rendes körülmények között úgy tekinti, hogy nem került sor állami támogatásra az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése értelmében.

Ez a fejezet az EGT-megállapodás által szabályozott valamennyi ágazaton belül a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott támogatásra vonatkozik. Azokra az ágazatokra is alkalmazandó, amelyekre az állami támogatás tekintetében külön szabályok vonatkoznak, hacsak e szabályok másként nem rendelkeznek.

E fejezet a környezetvédelem területén a K+F+I-hez nyújtott állami támogatásokra is vonatkozik⁽¹⁵⁾, mivel számos kiaknázandó szinergia létezik a minőség és a teljesítmény javítását célzó innováció és az energiafelhasználás, a hulladékkezelés és a biztonság optimalizálását célzó innováció között.

⁽¹³⁾ HL L 134., 2004.4.30., 1. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 134., 2004.4.30., 114. o.

⁽¹⁵⁾ Lásd az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásoknak a környezetvédelem állami támogatására vonatkozó közösségi iránymutatásnak megfelelő 15. fejezetét (HL C 37., 2001.2.3., 3. o., 7. pont). Emellett a környezetvédelmi iránymutatás felülvizsgálatával összefüggésben a Hatóság megvizsgálja annak lehetőségét, hogy az iránymutatásba új, az ökoinnovációra is vonatkozó intézkedéseket is beilleszzen.

A 70/2001/EK rendelet alkalmazási körének a kutatási és fejlesztési támogatásokra történő kiterjesztése tekintében való módosításáról szóló, 2004. február 25-i 364/2004/EK bizottsági rendelet⁽¹⁶⁾ – az EGT-megállapodásba beépítve a XV. melléklet 1. pontja f) alpontján keresztül a 131/2004 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 64., 2005.3.10., 67. o. és a 12. sz. EGT-kiegészítés, 2005.3.10., 49. o. – hatálybalépését követően a kkv-k kutatás-fejlesztési tevékenységeihez nyújtott támogatás az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 70/2001/EK bizottsági rendelet⁽¹⁷⁾ – az EGT-megállapodásba beépítve a XV. melléklet 1. pontja f) alpontjával – által megállapított feltételek mellett mentesül a bejelentési kötelezettség alól. Az EGT-államok mindazonáltal továbbra is szabadon dönthetnek egy ilyen támogatás bejelentéséről. Amennyiben így határoznak, továbbra is e fejezetet kell alkalmazni az ekként bejelentett támogatások vizsgálatára.

Míg a munkaerőköltségek az e keretszabály által szabályozott több intézkedés esetében is elszámolhatók, és azok közé a magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatásra vonatkozó intézkedéseket is felvették, a kutatók általános foglalkoztatásához és képzéséhez nyújtott támogatás továbbra is a foglalkoztatási és képzési támogatásra vonatkozó külön állami támogatási eszközök hatálya alá tartozik, amelyekről jelenleg az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 68/2001/EK bizottsági rendelet⁽¹⁸⁾ – az EGT-megállapodásba beépítve a XV. melléklet 1. pontja d) alpontján keresztül a 88/2002 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 266., 2002.10.3., 37. o. és a 49. sz. EGT-kiegészítéssel, 2002.10.3., 13. o.) – valamint az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének foglalkoztatásra nyújtott állami támogatásra történő alkalmazásáról szóló, 2002. december 12-i 2204/2002/EK bizottsági rendelet⁽¹⁹⁾ (az EGT-megállapodásba beépítve a XV. melléklet 1. pontja g) alpontján keresztül a 83/2003 EGT vegyes bizottsági határozattal) rendelkezik.

Az állami támogatásra vonatkozó iránymutatásoknak a nehéz helyzetben lévő vállalkozások fizetőképességének helyreállításához és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló 16. fejezete⁽²⁰⁾ értelmében vett kutatási, fejlesztési és innovációs támogatása nem tartozik e fejezet hatálya alá.

2.2. Meghatározások

E fejezet alkalmazásában általában az alábbi fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „kis- és középvállalkozás” (vagy: kkv): „kisvállalkozások” és „középvállalkozások” az EGT-megállapodásba a XV. melléklet 1. pontja f) alpontján keresztül beépített 70/2001/EK rendelet vagy bármely e rendelet helyébe lépő rendelet értelmében vett vállalkozások;
- b) „nagyvállalatok”: olyan vállalkozások, amelyek nem tartoznak a kis- és középvállalkozások meghatározásába;
- c) „támogatási intenzitás”: a támogatás bruttó összege a projekt elszámolható költségeinek százalékában kifejezve. Valamennyi használt számadatot az adók vagy egyéb illetékek levonása előtt kell figyelembe venni. Ha a támogatást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, a támogatás összege a támogatási egyenérték. A több részletben kifizetendő támogatást a nyújtás időpontjában érvényes értékére kell diszkontálni. A leszámitolás céljára és egy kedvezményes hitel esetében a támogatás összegének kiszámítására használt kamatlábnak a támogatás odaítélésekor érvényes referenciárát kell tekinteni. A támogatási intenzitást kedvezményezettneként számítják ki;
- d) „kutatási szervezet”: olyan szervezet, például egyetem vagy kutatóintézet, amelynek – jogállásától (a köz- vagy a magánjog hatálya alá tartozik-e) és finanszírozási módjától függetlenül – elsődleges célja alap kutatás, ipari kutatás és kísérleti fejlesztés folytatása és azok eredményeinek terjesztése tanítás, közzététel vagy technológiaátadás útján; minden nyereséget ismét ilyen tevékenységekbe, eredményeik terjesztésébe vagy oktatásba fektetnek; azok a vállalkozások, amelyek befolyással lehetnek egy ilyen szervezetre, így például a részvényesek vagy tagok, nem élveznek preferenciális hozzáférést e szervezet kutatási kapacitásaihoz, vagy az általa elért kutatási eredményekhez;
- e) „alapkutatás”: kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban a jelenségek vagy megfigyelhető tények hátterével kapcsolatos új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak, anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok gyakorlati alkalmazását vagy felhasználását;
- f) „ipari kutatás”: tervezett kutatás vagy kritikus vizsgálat, amelynek célja új ismeretek és szakértelem megszerzése új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez vagy a létező termékek, eljárások vagy szolgáltatások jelentős mértékű fejlesztésének elősegítéséhez. Magában foglalja az ipari kutatáshoz – főként a generikus technológia-ellenőrzéshez – szükséges komplex rendszerek összetevőinek létrehozását is, a g) pont alá tartozó prototípusok kivételével;
- g) „kísérleti fejlesztés”: a meglévő tudományos, technológiai, üzleti és egyéb, vonatkozó ismeretek és szakértelem megszerzése, összesítése, megosztása és felhasználása új, módosított vagy javított termékek, eljárások vagy szolgáltatások terveinek és szabályainak létrehozása vagy megtervezése céljából. Ide tartozhatnak például az új termékek, eljárások és szolgáltatások konceptuális meghatározását, megtervezését és dokumentálását célzó egyéb tevékenységek is. A tevékenységek magukban foglalhatják tervezeteket, tervrajzokat, tervek és egyéb dokumentációk előállítását is, feltéve, hogy azokat nem kereskedelmi felhasználásra szánják.

⁽¹⁶⁾ HL L 63., 2004.2.28., 22. o.

⁽¹⁷⁾ HL L 10., 2001.1.13., 33. o.

⁽¹⁸⁾ HL L 10., 2001.1.13., 20. o.

⁽¹⁹⁾ HL L 337., 2002.12.13., 3. o.

⁽²⁰⁾ Az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások 16. fejezete megfelel a nehézségekkel küzdő vállalkozások megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtott állami támogatásra vonatkozó közösségi iránymutatásoknak (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.).

- 1.1.1. A kereskedelmileg felhasználható prototípusok és kísérleti projektek kifejlesztése szintén ide tartozik, amennyiben a prototípus szükségképpen a kereskedelmi végtermék, és amennyiben előállítása túlságosan költséges ahhoz, hogy kizárólag demonstrációs és hitelesítési céllal történjen. A demonstrációs vagy kísérleti projektek későbbi kereskedelmi felhasználásának esetében az ilyen használatból származó bármely jövedelmet le kell vonni az elszámolható költségekből.
- 1.1.2. Termékek, eljárások és szolgáltatások kísérleti gyártása és tesztelése szintén támogatható, feltéve, hogy azokat nem lehet felhasználni vagy átalakítani ahhoz, hogy ipari alkalmazásokban vagy kereskedelmileg hasznosítsák.
- 1.1.3. A kísérleti fejlesztésbe nem tartoznak bele azok a szokásos vagy időszakos változtatások, amelyeket termékeken, gyártósorokon, előállítási eljárásokon, létező szolgáltatásokon és egyéb folyamatban lévő műveleteken eszközölnek, akkor sem, ha e változtatások fejlesztésnek minősülnek;
- h) „visszafizetendő előleg”: a projekthez nyújtott olyan kölcsön, amelyet egy vagy több részletben fizetnek ki, és amely visszafizetésének feltételei a K+F+I projekt eredményétől függenek;
- i) „eljárási innováció” ⁽²¹⁾: új vagy jelentős mértékben javított termelési vagy szolgáltatási módszer alkalmazása (ideértve a technikákban, felszerelésekben, és/vagy szoftverekben eszközölt jelentős változtatásokat is). Nem minősülnek innovációnak a következők: kisebb változtatások vagy fejlesztések; a termelési vagy szolgáltatási képességek növelése olyan gyártási vagy logisztikai rendszerek hozzáadása révén, amelyek nagyban hasonlítanak a már használatban lévőkhöz; egy eljárás használatának befejezése; az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés; a kizárólag az értékesítési árak megváltozásához köthető változások; az egyedi igényekhez igazítás; a rendszeres szezonális és ciklikus változások, valamint az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékekkel folytatott kereskedelem;
- j) „szervezési innováció” ⁽²²⁾: új szervezési módszer alkalmazása a vállalkozás üzleti gyakorlataiban, munkahelyi szervezetében vagy külső kapcsolataiban. Az üzleti gyakorlatokban, a munkahelyi szervezetben vagy külső kapcsolatokban eszközölt olyan változtatások, amelyek a vállalkozáson belül már alkalmazott szervezési módszereken alapulnak, a vezetési stratégia megváltoztatása, a fúziók és felvásárlások, egy eljárás alkalmazásának beszüntetése, az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés, a kizárólag az értékesítési árak megváltozásához köthető változások, az egyedi igényekhez igazítás, a rendszeres szezonális és egyéb ciklikus változások, az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékekkel folytatott kereskedelem nem minősül innovációnak;
- k) „magasan képzett munkaerő”: olyan kutatók, mérnökök, tervezők és marketingszakemberek, akik egyetemi diplomával rendelkeznek, és legalább ötéves releváns szakmai tapasztalatra tettek szert. A doktoranduszképzés ide vonatkozó szakmai gyakorlatnak számíthat;
- l) „kiküldetés”: az alkalmazottnak a kedvezményezett általi ideiglenes alkalmazása egy bizonyos időtartam alatt, amely után az alkalmazottnak joga van visszatérni előző munkaadójához;
- m) „innovációs klaszterek”: független vállalkozások – innovatív induló vállalkozások, kis-, közép-, és nagyvállalkozások, valamint kutatási szervezetek – csoportosulásai, amelyek egy adott ágazatban és régióban működnek, és céljuk az innovációs tevékenység ösztönzése az intenzív együttműködésnek, az eszközök megosztásának, a tudás és a szakértelem cseréjének előmozdításán keresztül, valamint hatékonyan hozzájárulva a klaszterhez tartozó vállalkozások közötti technológiaátadáshoz, hálózatépítéshez és információterjesztéshez. Lehetőség szerint az EFTA-államoknak törekedniük kell arra, hogy a klaszteren belül megfelelő egyensúlyt teremtsenek a kkv-k és a nagyvállalatok között, bizonyos kritikus tömeg elérése érdekében, különösen a K+F+I egy adott területére specializálódva, valamint az EFTA-államokban és EGT szinten működő klaszterekre is figyelemmel.

3. Állami támogatás az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése értelmében

Általában valamennyi olyan támogatás, amely megfelel az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, állami támogatásnak minősül. A további iránymutatás érdekében az alábbiakban a kutatás, fejlesztés és innováció területén felmerülő eseteket vesszük figyelembe.

3.1. Kutatási szervezetek és innovációs közvetítők, mint az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatás kedvezményezettjei

Azt a kérdést, hogy a kutatási szervezetek állami támogatások kedvezményezettjei-e, az állami támogatásra vonatkozó általános elvekkel összhangban kell megválaszolni.

Az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdésével, valamint az EFTA Bíróság és a közösségi bíróságok ítélkezési gyakorlatával összhangban a kutatási szervezetek K+F+I tevékenységeinek állami finanszírozása állami támogatásnak minősül, ha az EGT-megállapodás 61. cikk (1) bekezdésében foglalt valamennyi feltétel teljesül. A joggyakorlatnak megfelelően ez többek között szükségessé teszi, hogy a kutatási szervezet az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének megfelelően vállalkozásnak minősüljön. Ez nem a jogállásától (a közjog vagy magánjog hatálya alá tartozik) vagy gazdasági jellegétől függ (pl. termel-e nyereséget vagy sem). A vállalkozásnak minősülés szempontjából az a döntő, hogy a kutatási szervezet folytat-e olyan gazdasági tevékenységet, amely egy adott piacon

⁽²¹⁾ Vö. az OSLO kézikönyvben szereplő meghatározással, Az innovációs adatok gyűjtésére és értelmezésére vonatkozó iránymutatások, 3. kiadás, Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, 2005, 49. oldal.

⁽²²⁾ Vö. az OSLO kézikönyvben szereplő meghatározással, 51. oldal.

termékek előállítását és/vagy szolgáltatások nyújtását foglalja magában⁽²³⁾. Ennek megfelelően a gazdasági tevékenységek minden állami finanszírozása az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének hatálya alá esik, amennyiben minden más feltétel teljesül.

3.1.1. Nem gazdasági tevékenységek állami finanszírozása

Amennyiben ugyanazon szervezet gazdasági és nem gazdasági jellegű tevékenységeket egyaránt végez, a gazdasági tevékenység kereszttámogatásának elkerülése érdekében a nem gazdasági tevékenységek állami finanszírozása nem tartozik az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdés alá, amennyiben a két tevékenység jellege, költségei és finanszírozása egyértelműen elkülöníthető⁽²⁴⁾. A költségek megfelelő megosztásának bizonyítékai közé tartozhatnak az egyetemek és kutatási szervezetek éves pénzügyi kimutatásai.

A Hatóság mindazonáltal úgy ítéli meg, hogy a kutatási szervezetek elsődleges tevékenysége rendes körülmények között nem gazdasági természetű, úgy mint:

- oktatás a jobb és képzetesebb emberi erőforrások érdekében,
- független K+F folytatása az ismeretek kibővítése és a jobb megértés érdekében, ideértve az együttműködési K+F-et,
- a kutatási eredmények terjesztése.

A Hatóság továbbá úgy ítéli meg, hogy a technológiaátadásra irányuló tevékenységek (licenciák, a kutatási szervezet által létrehozott tudás kezelésének melléktermékei vagy egyéb formái) nem gazdasági jellegű tevékenységek, amennyiben e tevékenységek belső természetűek⁽²⁵⁾ és a belőlük származó bevételt a kutatási szervezet elsődleges tevékenységeibe fektetik be ismét⁽²⁶⁾.

3.1.2. Gazdasági tevékenységek állami finanszírozása

Ha a kutatási szervezetek vagy egyéb nonprofit innovációs közvetítők (például technológiai központok, inkubátorházak, kereskedelmi kamarák) gazdasági tevékenységet folytatnak, mint például infrastruktúra bérbeadása, szolgáltatások nyújtása üzleti vállalkozásoknak vagy szerződéses kutatás végzése, akkor annak rendes piaci feltételek mellett kell történnie, valamint e gazdasági tevékenységek állami finanszírozása általában állami támogatásnak minősül.

Ha azonban a kutatási szervezet vagy egyéb nonprofit innovációs közvetítő bizonyítani tudja, hogy az állami finanszírozás egészét, amelyet bizonyos szolgáltatások nyújtására kapott, továbbította a végső kedvezményezettnek, továbbá ebből a közvetítőnek nem származik előnye, a közvetítő szervezet nem tekinthető az állami támogatás kedvezményezettjének.

A végső kedvezményezettre a szokásos állami támogatási szabályok vonatkoznak.

3.2. Az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének értelmében az államilag finanszírozott kutatási szervezeteken keresztül vállalkozásoknak nyújtott közvetett állami támogatás

E szakasz célja tisztázni azokat a feltételeket, amelyek alapján a kutatási szervezet által végzett szerződéses kutatás vagy kutatási szervezettel folytatott együttműködés esetében a vállalkozások az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése értelmében előnyben részesülhetnek. Ami az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének további elemeit illeti, a szokásos szabályok alkalmazandók. A vonatkozó joggyakorlatnak megfelelően különösen azt kell megvizsgálni, hogy a kutatási szervezet magatartása az államnak tulajdonítható-e⁽²⁷⁾.

3.2.1. Vállalkozások nevében folytatott kutatás (szerződéses kutatás vagy kutatási szolgáltatások)

E pont azzal az esettel foglalkozik, amikor egy vállalkozás nevében a projektet egy kutatási szervezet valósítja meg. A kutatási szervezet megbízottként szolgáltatást nyújt a megbízóként eljáró vállalkozás számára azokban az esetekben, amikor i. a megbízott szolgáltatása fejében megfelelő kifizetésben részesül; és ii. a megbízó meghatározza e szolgáltatás feltételeit. Jellemzően a projekt eredményei a megrendelőt illetik, és ő viseli a sikertelenség kockázatát is. Ha egy kutatási szervezet ilyen szerződést teljesít, akkor általában a vállalkozás nem kap állami támogatást a kutatási szervezeten keresztül, amennyiben az alábbi feltételek egyike teljesül:

1. a kutatási szervezet szolgáltatását piaci áron nyújtja; vagy
2. ha nincs megállapított piaci ár, akkor a kutatási szervezet szolgáltatását olyan áron nyújtja, amely annak teljes költségét és egy ésszerű haszont takar.

⁽²³⁾ A 118/85. sz. ügy Bizottság kontra Olaszország (EBHT 1987., 2599. o.) 7. pontja; a C-35/96. sz. ügy Bizottság kontra Olaszország (EBHT 1998., I-3851. o., CNSD) 36. pontja; a C-309/99. sz. Wouters-ügy (EBHT 2002., I-1577. o.) 46. pontja.

⁽²⁴⁾ A gazdasági tevékenységek közé tartozik különösen az ipari szereplőkkel kötött szerződés alapján végzett kutatás, a kutatási infrastruktúra bérbeadása és a konzultációs munka.

⁽²⁵⁾ A „belső természetű” kifejezés alatt a Hatóság azt a helyzetet érti, amikor a kutatási szervezet(ek) ismereteinek kezelését a kutatási szervezet részlege vagy leányvállalata végzi, illetve erre más kutatási szervezetekkel való együttműködés révén kerül sor. A harmadik feleknek nyújtott specifikus szolgáltatásokra vonatkozó szerződéskötések, amelyekre nyílt pályázatok révén kerül sor, nem kockáztatják e tevékenységek belső természetét.

⁽²⁶⁾ Minden más fajta, állami támogatásban részesülő technológiaátadás esetén a Hatóság, jelenlegi ismeretei alapján, nincsen abban a helyzetben, hogy általános jelleggel döntsön az ilyen tevékenységek finanszírozásának állami támogatás jellegéről. A Hatóság felhívja a tagállamok figyelmét a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyve értelmében fennálló kötelezettségükre, hogy minden egyes esetben értékeljék az ilyen intézkedések természetét és értesítsék arról a Hatóságot, amennyiben az véleményük szerint állami támogatást valósít meg.

⁽²⁷⁾ Vö. C-482/99. sz. ügy Franciaország kontra Bizottság (EBHT 2002., I-4397. o.) az állam felelősségre vonhatóságának kérdéséről.

3.2.2. Vállalkozások és kutatási szervezetek együttműködése

Egy együttműködési projektben legalább két partner vesz részt a projekt megtervezésében, járul hozzá annak végrehajtásához, és osztozik a projekt kockázatain és eredményein.

Egy vállalkozások és kutatási szervezetek által közösen megvalósított együttműködési projekt esetében a Hatóság úgy tekinti, hogy az ipari partner a kutatási szervezeten keresztül nem részesül közvetett állami támogatásban az együttműködés kedvező feltételeinek köszönhetően, ha az alábbi feltételek egyike teljesül:

1. a részt vevő vállalkozások viselik a projekt teljes költségét;
2. az eredmények, amelyek nem keletkeztek szellemi tulajdonjogokat, széles körben terjeszthetők, és a kutatási szervezet tevékenységéből eredő K+F+I eredményekből származó bármilyen szellemi tulajdonjogot teljes mértékben odaítélik⁽²⁸⁾ az állami kutatási szervezetnek;
3. a kutatási szervezet az általa a projektben végzett tevékenységből származó, és a részt vevő vállalkozásokra átruházott szellemi tulajdonjogok⁽²⁹⁾ piaci értékének megfelelő ellentételezést kap a részt vevő vállalkozásoktól. Ebből az ellentételezésből levonják a kutatási szervezet költségeihez a részt vevő vállalkozások által nyújtott hozzájárulást.

Ha a fenti feltételek egyike sem teljesül, akkor az EFTA-államok az együttműködési projekt egyedi elbírálására támaszkodhatnak⁽³⁰⁾. Akkor is lehetséges az állami támogatás hiánya, ha a partnerek közötti szerződéses megállapodás vizsgálata arra enged következtetni, hogy az együttműködésben részt vevő különböző partnereknek adott, a K+F+I eredményeihez kapcsolódó szellemi tulajdonjogok és az eredményekhez való hozzáférési jog megfelelően tükrözik saját érdekeiket, munkacsomagjukat, valamint a projekthez nyújtott pénzügyi vagy egyéb hozzájárulásukat. Ha az (1), (2) és (3) feltétel nem teljesül, és az együttműködési projekt egyedi elbírálása nem vezet arra a következtetésre, hogy nincs állami támogatás, a Hatóság a kutatási szervezet projekthez nyújtott hozzájárulásának teljes értékét úgy tekinti, mint a vállalkozásoknak nyújtott támogatást.

4. A támogatás összegegyeztetetősége az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján

Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően egy közös európai érdekű nagyszabású projekt megvalósításának előmozdítása érdekében nyújtott K+F+I támogatást az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összegegyeztethetőnek lehet tekinteni.

A Hatóság úgy ítéli meg, hogy az EGT-megállapodás 61. cikk (3) bekezdésének b) pontját kell alkalmazni, ha az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:

1. a támogatási javaslat egy olyan projektre vonatkozik, amelynek meghatározottak a végrehajtási feltételei, beleértve annak résztvevőit és célkitűzéseit is. A Hatóság egy projektcsoporthoz is tekinthet projektnek;
2. a projektnek közös európai érdeket kell szolgálnia: a projektnek konkrét, világos és azonosítható módon kell az európai érdekhez hozzájárulnia. A projekt célkitűzésén keresztül elért eredmény nem korlátozódhat egy EFTA-államra vagy az azt végrehajtó EFTA-államra, hanem az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó terület egészére ki kell terjednie. A projektnek jelentős előrelépést kell tennie az európai célkitűzések megvalósítása felé, például azáltal, hogy az Európai Kutatási Térség szempontjából kiemelt jelentőséggel bír, vagy az európai ipar egy vezető projektje. Az, hogy a projektet különböző országokban működő vállalkozások valósítják meg, önmagában nem elégséges. A támogatás pozitív hatásait mutathatja például a társadalomba való jelentős mértékű átszivárgása, az intézkedés hozzájárulása az európai viszonylatban elfoglalt kutatási, fejlesztési és innovációs helyzethez, az új piacok megteremtése, illetve új technológiák kifejlesztése. A projekt előnyei nem korlátozódhatnak a közvetlenül érintett ágazatra, hanem eredményeit az EGT gazdaságában szélesebb körben kell hasznosítani és alkalmazni (az értéklánc előző vagy következő szintjein lévő piacok, alternatív felhasználás más ágazatokban stb.);
3. a támogatás szükséges a meghatározott közös érdekek érvényesítéséhez, és ösztönzőleg hat a projekt megvalósítására, amelynek jelentős mértékű kockázatot kell rejtene. Ez a projekt jövedelmezőségi szintjének vizsgálatával mutatható ki, a befektetés összegével és a pénz időbeni mozgásával, valamint megvalósíthatósági tanulmányokkal, kockázatértékelésekkel és szakértői véleményekkel;
4. a projekt nagy jelentőséggel bír jellegét és méretét tekintve: célkitűzéseit tekintve jelentéssel bír és méretét tekintve jelentős projektnek kell lennie.

⁽²⁸⁾ A „kizárólagos odaítélés” azt jelenti, hogy a kutatási szervezet e jogok valamennyi gazdasági előnyét élvezzi azáltal, hogy azok – főként a tulajdonjog és a használatba adáshoz való jog – teljes mértékben a rendelkezésére állnak. Ezek a feltételek akkor is teljesülhetnek, ha a szervezet úgy dönt, e jogokat érintő további szerződéseket köt, ideértve a jogok használatba adását az együttműködő partner számára.

⁽²⁹⁾ A „szellemi tulajdonjogok piaci értékének megfelelő ellentételezés” e jogok teljes gazdasági előnyeiért fizetett ellentételezésre vonatkoznak. Az általános állami támogatási elvekkel összhangban, valamint a szellemi tulajdonjogok piaci értékének objektív megállapításával járó nehézségek miatt a Hatóság e feltételt teljesültnek minősíti, amennyiben a kutatási szervezet, mint értékesítő, tárgyalásokat folytat annak érdekében, hogy a szerződés megkötésekor a legnagyobb előnyt élvezze.

⁽³⁰⁾ Ennek a rendelkezésnek nem célja, hogy módosítsa az EFTA-államok azon kötelezettségét, hogy a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyve alapján bizonyos intézkedéseket bejelentsenek.

A Hatóság a bejelentett projekteket kedvezőbben értékeli, ha a kedvezményezett jelentős saját hozzájárulást nyújtott a projekthez. A Hatóság a bejelentett projekteket ugyanúgy kedvezőbben értékeli, ha a projektben jelentős számú EGT-állam vállalkozásai vagy kutatási szervezetei vesznek részt.

Ahhoz, hogy a Hatóság megfelelően kivizsgálhassa az esetet, a közös európai érdeket gyakorlati formában kell bemutatni: például bizonyítani kell, hogy a projekt jelentősen előbbre viszi konkrét európai célkitűzések megvalósítását.

5. A támogatás összeegyeztethetősége az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján

A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethető, ha a mérlegelési teszt alapján a K+F+I tevékenységek növekedését eredményezi, anélkül, hogy a közös érdekekkel ellentétes mértékű kedvezőtlen hatást gyakorolna a kereskedelem feltételeire. A Hatóság kedvezően ítéli meg azon támogatási intézkedéseknek a bejelentését, amelyeket a támogatás ösztönző hatását igazoló, korábbi hasonló támogatási intézkedések szigorú értékelésével támasztanak alá. Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a következő intézkedések tekinthetők összeegyeztethetőnek.

5.1. A K+F projektekhez nyújtott támogatás

A K+F projektekhez nyújtott támogatás az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthető az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint, amennyiben az e szakaszban rögzített feltételek teljesülnek.

5.1.1. Kutatási kategóriák

A kutatási projekt támogatott részének teljes egészében a következő kutatási kategóriák egyikébe kell tartoznia: alapkutatás, ipari kutatás, kísérleti fejlesztés.

A különféle tevékenységek osztályozásánál a Hatóság saját gyakorlatára, valamint a tudományos és technológiai tevékenységek mérése, javaslat a kutatás és kísérleti fejlesztés felméréseinek egységes gyakorlatára című Frascati kézikönyvben ⁽³¹⁾ szereplő egyedi példákra és magyarázatokra hivatkozik.

Amikor egy projekt különféle feladatokat foglal magában, az egyes feladatokat aszerint kell minősíteni, hogy az alapkutatás, az ipari kutatás vagy a kísérleti fejlesztés kategóriájába tartoznak-e, vagy nem tartoznak e kategóriák egyikébe sem.

Ennek a minősítésnek nem kell feltétlenül időrendi megközelítést követnie, amely az időben szakaszosan halad az alapkutatástól a piachoz közelebb álló tevékenységek felé. Ennek megfelelően a Hatóságot semmi nem akadályozza abban, hogy a projekt keretében egy későbbi időpontban elvégzett feladatot ipari kutatásnak minősítsen, miközben úgy találja, hogy a projekt egy korábbi időpontjában végzett tevékenység kísérleti kutatásnak minősül, vagy egyáltalán nem minősül kutatásnak.

5.1.2. Alapvető támogatási intenzitások

Az alapvető támogatási intenzitás, ahogyan azt a projekt támogatható költségei alapján kiszámítják, nem haladhatja meg a következőket:

- a) 100 % az alapkutatásnál;
- b) 50 % az ipari kutatásnál;
- c) 25 % a kísérleti fejlesztésnél.

A támogatási intenzitást külön kell megállapítani az egyes kedvezményezettek, ideértve az együttműködési projektben részt vevőket is.

Amennyiben egy olyan K+F projekt részesül állami támogatásban, amely kutatási szervezetek és vállalkozások együttműködésében valósul meg, az adott kutatási projekthez nyújtott közvetlen kormányzati támogatás és – amennyiben támogatásnak minősül (lásd a 3.2. szakaszt) – a kutatási szervezetek projekthez nyújtott hozzájárulása nem haladhatja meg az alkalmazandó támogatási intenzitást az egyes kedvezményezett vállalkozások esetében.

5.1.3. Többlettámogatás

Az ipari kutatásra és kísérleti fejlesztésre megállapított felső határt a következőképpen lehet növelni:

- a) amennyiben a támogatást egy kkv-nek szánják, a maximális támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások és 20 százalékponttal a kisvállalkozások esetében;
- b) 80 %-os támogatási intenzitásig terjedően további 15 százalékpontos növelés adható, ha ⁽³²⁾:
 - i. a projekt legalább két, egymástól független vállalkozás tényleges együttműködésével valósul meg, és a következő feltételek teljesülnek:
 - egyik vállalkozásnak sem kell az együttműködésen alapuló projekt támogatható költségeinek több mint 70 százalékát viselnie,

⁽³¹⁾ Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, 2002.

⁽³²⁾ Az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó keretprogramja által finanszírozott projektek együttműködés címén automatikusan többlettámogatásra jogosultak az ilyen projektekben való részvétel minimumfeltételei alapján.

- a projekt legalább egy kkv-vel való együttműködéssel jár együtt, vagy az határokon átnyúló, azaz a kutatás-fejlesztési tevékenységeket legalább két különböző EGT-államban folytatják;
- ii. ha a projekt egy vállalkozás és a kutatási szervezet tényleges együttműködésével valósul meg, különösen a nemzeti K+F szakpolitikák összehangolásának keretében, és a következő feltételek teljesülnek:
 - a kutatási szervezet a támogatható projektköltségek legalább 10 %-át viseli,
 - a kutatási szervezetnek jogában áll a kutatási projektek eredményeinek közzététele, amennyiben azok a szervezet által végzett kutatásból származnak;
- iii. csak ipari kutatás esetében, ha a projekt eredményeit széles körben terjesztik technikai és tudományos konferenciák keretében, vagy azokat tudományos és műszaki szaklapokban teszik közzé, vagy szabadon hozzáférhető adattárakban (adatbankok, amelyekben bárki hozzáférhet a nyers kutatási adatokhoz), vagy nyílt és szabad forráskódú szoftvereken keresztül.

Az i. és ii. pont alkalmazása során alvállalkozásba adás nem minősül tényleges együttműködésnek. Egy vállalkozás és egy kutatási szervezet együttműködése esetén az e fejezetben meghatározott maximális támogatási intenzitások és a többlettámogatások nem alkalmazandók a kutatási szervezetre.

A támogatási intenzitásokat bemutató táblázat

	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás
Alap kutatás	100 %	100 %	100 %
Ipari kutatás	70 %	60 %	50 %
Ipari kutatás az alábbi feltételekkel:			
— vállalkozások közötti együttműködés; nagyvállalatok esetében: határokon átnyúló vagy legalább egy kkv-vel vagy	80 %	75 %	65 %
— vállalkozás együttműködése egy kutatási szervezettel vagy			
— az eredmények terjesztése			
Kísérleti fejlesztés	45 %	35 %	25 %
Kísérleti fejlesztés az alábbi feltételekkel:			
— vállalkozások közötti együttműködés; nagyvállalatok esetében határokon átnyúló vagy legalább egy kkv-vel vagy	60 %	50 %	40 %
— vállalkozás együttműködése egy kutatási szervezettel			

5.1.4. Támogatható költségek

A támogatási intenzitást a kutatási projekt költségei alapján számítják ki, addig a mértékig, ameddig azokat elszámolhatónak lehet tekinteni. Valamennyi támogatható költséget a K+F meghatározott kategóriái között kell kiosztani.

Az alábbi költségek elszámolhatók:

- a) személyzeti költségek (kutatók, technikusok és egyéb kisegítő személyzet a kutatási projektnél való alkalmazásuk mértékéig);
- b) eszközök és felszerelések költségei, a kutatási projektben való használatuk mértékéig és idejére. Amennyiben ezeket az eszközöket és felszereléseket a kutatási projektnél nem használják fel teljes élettartamukra, csak a kutatási projekt élettartamának megfelelő amortizációs költségeket tekintik elszámolhatónak a helyes számviteli gyakorlat alapján számítva;
- c) épület- és földhasználati költségek a projektben való használatuk mértékének és idejének megfelelően. Az épületek tekintetében csak a kutatási projekt időtartamának megfelelő – a szokásos számviteli gyakorlatnak megfelelően kiszámított – értékcsökkenési ráfordítások minősülnek elszámolható költségeknek. A földterületek esetében az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is elszámolhatók;
- d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból piaci áron megvásárolt vagy lízingelt műszaki tudás és szabadalmak, amennyiben a tranzakcióra a piaci feltételeknek megfelelően került sor, és nem történt összejárás, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a kutatási tevékenységhez veszik igénybe;

- e) további általános költségek, amelyek közvetlenül a kutatási projekt eredményeként merülnek fel;
- f) egyéb működési kiadások, beleértve az anyagköltségeket, a beszerzések és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a kutatási tevékenység eredményeként merülnek fel.

5.1.5. Visszafizetendő előleg

Amennyiben egy EFTA-állam visszafizetendő előleget nyújt, amely az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősül, a következő szabályok alkalmazandók.

Ha egy EFTA-állam – elegendő ellenőrizhető adatra támaszkodó érvényes módszertanra alapozva – bizonyítani tudja, hogy a visszafizetendő előleg formájában nyújtott támogatás bruttó támogatás-egyenértéke kiszámítható, valamint ennek megfelelően megtervezhető az a program, amely bruttó támogatás-egyenértéke megfelel az ezen szakaszban foglalt maximális intenzitásoknak, akkor az EFTA-állam – a kapcsolódó módszertannal együtt – bejelentheti e programot a Hatóságnak. Ha e módszertant a Hatóság elfogadja és a programot összegezethetőnek tekinti, akkor a támogatást a visszafizetendő előleg bruttó támogatás-egyenértéke alapján oda lehet ítélni, az e szakaszban megengedett támogatásintenzitásokig terjedően.

A fennmaradó esetekben a visszafizetendő előleget a támogatható költségek százalékában fejezik ki; mértéke meghaladhatja az ezen szakaszban jelzett rátákat, feltéve, hogy a következő szabályoknak eleget tesz.

Ahhoz, hogy a Hatóság értékelni tudja az intézkedést, a siker esetén történő visszafizetésről részletesen rendelkeznie kell, és világosan meg kell határoznia, mit tekint a kutatási tevékenységek sikeres kimenetelének. Mindezen részletekről a Hatóságot tájékoztatni kell. A Hatóság megvizsgálja, hogy a sikeres kimenetel meghatározását ésszerű és prudenciális megfontolások alapján állapították-e meg.

Abban az esetben, ha a tevékenység kimenetele sikeres, az intézkedésnek rendelkeznie kell arról, hogy az előleget legalább az állami támogatásról szóló iránymutatásoknak a referencia- és diszkontráták megállapításának módszeréről szóló 34. fejezete⁽³³⁾ alkalmazásából eredő, alkalmazandó referenciárátának megfelelő kamattal növelve fizetik vissza.

Abban az esetben, ha az eredmény meghaladja a fent sikeresként meghatározott mértéket, az érintett EFTA-államnak jogában áll, hogy a Hatóság által előírt referenciárata szerinti kamatot is magában foglaló előleg összegének visszafizetésén túl további fizetési követeléssel éljen.

Amennyiben a projekt nem vezet sikerre, az előleget nem kell teljes egészében visszafizetni. Részleges sikeresség esetén a Hatóság rendes körülmények között kéri, hogy a visszafizetés rögzített összege arányban álljon az elért siker mértékével.

Az előleg a támogatható költségek legfeljebb 40 %-át fedezheti a projekt kísérleti fejlesztési szakaszában és 60 %-át az ipari kutatási szakaszban, amihez többlettámogatást lehet nyújtani.

5.1.6. Adóügyi intézkedések

Az EFTA-államok által a bejelentésben benyújtott értékelő tanulmányok⁽³⁴⁾ alapján a Hatóság feltételezi, hogy a K+F+I-hez nyújtott adóügyi támogatási rendszerek ösztönző hatással rendelkeznek, a vállalkozásokat nagyobb K+F+I ráfordításokra ösztönözve.

Egy K+F+I adóügyi állami támogatási intézkedés támogatási intenzitását vagy az egyedi K+F+I projektek alapján lehet kiszámítani, vagy egy vállalkozás szintjén az általános adókönyvitésnek és egy három, egymást követő adóévet meg nem haladó időszakban felmerülő elszámolható K+F+I költségek összegének arányaként. Az utóbbi esetben a K+F+I adóügyi állami támogatási intézkedés valamennyi támogatható K+F+I tevékenységre kivétel nélkül alkalmazható; a kísérleti fejlesztés esetében az alkalmazandó támogatási intenzitás nem haladhat meg⁽³⁵⁾.

A bejelentéskor az EFTA-államoknak meg kell adniuk a kedvezményezettek becsült számát.

5.1.7. Kiegyenlítési záradék

A nemzetközi kereskedelem tényleges vagy lehetséges közvetlen vagy közvetett torzulásainak kiküszöbölése érdekében e szakasz alapján a rendszerint megengedhetőnél magasabb támogatási intenzitást is engedélyezhetnek, ha az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen kívüli versenytársak hasonló projektekhez, programokhoz, kutatásokhoz, fejlesztésekhez vagy technológiákhoz – közvetlenül vagy közvetve – azonos intenzitású támogatást kaptak (az elmúlt három évben), illetve kapnak a közeljövőben. Mindazonáltal amikor valószínűsíthető, hogy a nemzetközi kereskedelem torzulásai több mint három év elteltével jelentkeznek – tekintettel a szóban forgó ágazat sajátos jellegére – a referencia-időszakot ennek megfelelően meg lehet hosszabbítani.

⁽³³⁾ Az állami támogatásokról szóló iránymutatás 34. fejezete megfelel a referencia- és diszkontráták megállapításának módszeréről szóló bizottsági közleménynek (HL C 273., 1997.9.9., 3. o.), közzétéve az alábbi helyen is: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference.html

⁽³⁴⁾ Az EFTA-államoktól elvárják, hogy értékelő tanulmányokat bocsássanak rendelkezésre saját adóügyi intézkedéseik ösztönző hatásáról.

⁽³⁵⁾ Ellenben ha a K+F+I adóügyi állami támogatási intézkedés különbséget tesz a K+F+I kategóriái között, a releváns támogatási intenzitások nem léphetők túl.

Az érintett EFTA-állam, lehetőségei szerint, elegendő információt szolgáltat a Hatóságnak ahhoz, hogy értékelni tudja a helyzetet, különösen a harmadik országbeli versenytárs versenylőnyének szükséges figyelembevételéhez. Ha a Hatóságnak nem állnak rendelkezésére a megítélt vagy javasolt támogatásra vonatkozó tények, akkor határozatát a körülményektől függő tényekre is alapozhatja.

5.2. *Műszaki megvalósíthatósági tanulmányok támogatása*

Az ipari kutatási vagy kísérleti fejlesztési tevékenységeket előkészítő műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethető, feltéve, hogy a támogatási intenzitás – a tanulmány költségeinek alapján kiszámolva – nem haladja meg a következő támogatási intenzitásokat:

- a) kvk-k esetében az ipari kutatási tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében 75 % és a kísérleti fejlesztési tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében 50 %;
- b) nagyvállalatoknál az ipari kutatási tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében 65 % és a kísérleti fejlesztési tevékenységeket előkészítő tanulmányok esetében 40 %.

5.3. *A kvk-k iparjogvédelmi jogokkal kapcsolatban felmerülő költségeihez nyújtott támogatás*

A kvk-knek a szabadalmak és egyéb iparjogvédelmi jogok megszerzésével és hatályosításával kapcsolatban felmerülő költségeihez nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethető a támogatásnak ugyanaddig a szintjéig, amely az érintett iparjogvédelmi jogokhoz elsőként vezető kutatási tevékenységek tekintetében K+F támogatásnak minősülne.

A következő költségek elszámolhatók:

- a) a jog első joghatóság által történő megítélését megelőzően felmerülő valamennyi költség, beleértve a bejelentés előkészítéséhez, benyújtásához és az eljáráshoz kapcsolódó költségeket, valamint a jog megítélése előtt a bejelentés megújításakor felmerülő költségeket;
- b) fordítási és egyéb költségek, amelyek egy másik joghatóság előtt a jog kérelmezésével vagy hatályosításával kapcsolatban merülnek fel;
- c) a bejelentéssel kapcsolatos hivatalos eljárás során és az esetleges felszólalási eljárás során a jog érvényességének védelmekor felmerülő költségek, akkor is, ha ezek a költségek a jog megítélését követően merülnek fel.

5.4. *Fiatal innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás*

A fiatal innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, feltéve, hogy eleget tesz a következő feltételeknek ⁽³⁶⁾:

- a) a kedvezményezett olyan kisvállalkozás, amely a támogatás odaítélésekor kevesebb mint hat éve működik; és
- b) a kedvezményezett innovatív vállalkozásnak tekinthető az alábbiak alapján:
 - i. Az EGT-állam – külső szakértő által elvégzett értékelés, nevezetesen az üzleti terv alapján – igazolni tudja, hogy a kedvezményezett az előrelátható jövőben olyan termékeket, szolgáltatásokat vagy eljárásokat fejleszt ki, amelyek technológiailag újak vagy jelentős mértékben jobbak, mint az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen belül az ágazatban létező legfejlettebb tudás, és amelyek a technológiai vagy ipari eredménytelenség kockázatát hordozzák; vagy
 - ii. külső auditor igazolása szerint a kedvezményezett K+F kiadásai az összes működési kiadásnak legalább 15 %-át teszik ki a támogatás odaítélését megelőző három év legalább egyikében, illetve pénzügyi múlttal nem rendelkező induló vállalkozás esetében a folyó költségvetési időszak ellenőrzése során;
- c) a támogatás összege nem haladja meg az 1 millió EUR-t. E támogatás nem haladhatja meg az 1,25 millió EUR-t az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti eltérésre jogosult régiókban.

A kedvezményezett csak egyszer részesülhet támogatásban az alatt az idő alatt, amíg fiatal innovatív vállalkozásnak minősül. E támogatás halmazható e fejezet szerinti más támogatással, az EGT-megállapodásba a XV. fejezet 1. pontja f) alpontján keresztül beépített 364/2004/EK rendelet vagy az ezt követő bármely más rendelet szerinti mentesség alá tartozó kutatási és fejlesztési támogatással és a kockázati tőkére vonatkozó iránymutatások szerint a Hatóság által jóváhagyott támogatással.

A kedvezményezett csak három évvel a fiatal innovatív vállalkozásnak nyújtott támogatás odaítélését követően részesülhet K+F+I támogatástól és kockázatitőke-támogatástól különböző állami támogatásban.

⁽³⁶⁾ Ez nem sérti a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló közösségi iránymutatásnak (HL C 54., 2006.3.4., 13. o.) megfelelő, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló 25B. fejezet alkalmazását.

5.5. A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás

A szolgáltatások területén az innováció nem mindig esik az 5.1. szakaszban meghatározott kutatási kategóriák valamelyikébe, tipikusan kevésbé szisztematikus, és gyakran ered az ügyfelekkel való kapcsolatból, a piaci keresletről, és az innovatívabb ágazatok üzleti és szervezeti modelljeinek és gyakorlatainak alkalmazásából vagy más forrásokból.

A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthető, és 15 %-os maximális támogatási intenzitással nyújtható a nagyvállalatok, 25 %-os maximális támogatási intenzitással a középvállalkozások, és 35 %-os maximális támogatási intenzitással a kkv-k esetében. Nagyvállalatok csak akkor kaphatnak ilyen támogatást, ha a támogatott tevékenységben kkv-ekkel működnek együtt, ahol az együttműködő kkv-knek az összes támogatható költség legalább 30 %-át kell viselniük.

A termékeken, gyártósorokon, gyártási folyamatokon, létező szolgáltatásokon és egyéb folyamatban lévő műveleteken eszközölt rendszeres vagy időszakos változtatások, jelentsenek akár fejlesztéseket, nem igényelhetnek állami támogatást.

A következő feltételeknek kell teljesülniük:

- a szervezési innovációnak a szervezés megváltoztatásában mindig az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához vagy kiaknázásához kell kapcsolódnia;
- a támogatást projekt formájában kell kialakítani, azonosítható és képzett projektmenedzserrel, valamint meghatározott projektköltségekkel;
- a támogatott projekt eredményeként egy olyan szabványt, üzleti modellt, módszertant vagy koncepciót kell kidolgozni, amelyet szisztematikus módon másutt és máshol is alkalmazni, amelyet lehetőség szerint tanúsítani és szabadalmaztatni lehet;
- az eljárási vagy szervezési innovációnak újításnak kell lennie, vagy számottevő javulást kell jelentenie az adott iparágban az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen belül fellelhető legfejlettebb tudáshoz képest. Az újítást az EFTA-államoknak például az innováció pontos leírásával kell bemutatniuk, azt az ugyanabban az ágazatban működő vállalkozások által használt legfejlettebb eljárási és szervezési technikákkal összehasonlítva;
- az eljárási vagy szervezési innovációs projektnek világos kockázati szintet kell hordoznia. Ezt a kockázatot az EFTA-állam például a következők tekintetében mutathatja ki: a projekt költségei a vállalat forgalmához viszonyítva, az új eljárás kifejlesztéséhez szükséges idő, az eljárási innováció várt nyeresége a projekt költségeihez viszonyítva, a kudarc valószínűsége.

A támogatható költségek megegyeznek a K+F projekteknek nyújtott támogatás támogatható költségeivel (vö. az 5.1. szakasszal). A szervezési innováció esetén azonban az eszközök és felszerelések költsége csak az IKT-eszközök és felszerelések költségeit foglalhatja magában.

5.6. Az innovációs tanácsadó szolgáltatásokhoz és az innovációs támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

Az innovációs tanácsadó szolgáltatásokhoz és az innovációs támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethető, ha valamennyi alábbi feltétel teljesül:

- a kedvezményezett kkv;
- a támogatás nem haladja meg kedvezményezettként a 200 000 EUR-t bármely hároméves időszakban⁽³⁷⁾;
- a szolgáltató nemzeti vagy európai tanúsítvánnyal rendelkezik. Ha a szolgáltató nem rendelkezik nemzeti vagy európai tanúsítvánnyal, a támogatás nem fedezheti a támogatható költségek több mint 75 százalékát;
- a kedvezményezettnek az állami támogatást a szolgáltatások piaci áron (vagy ha a szolgáltató nonprofit szervezet, akkor az összköltséget és egy ésszerű hasznorést tükröző áron) történő megvásárlására kell fordítania.

Az alábbi költségek elszámolhatók:

- az innovációs tanácsadó szolgáltatások tekintetében a következő költségek: vezetési tanácsadás; technológiai segítségnyújtás; technológiaátadási szolgáltatások; képzés; szellemi tulajdonjogok megszerzésével, védelmével és kereskedelmével, valamint licencia-megállapodásokkal kapcsolatban nyújtott tanácsadás; a szabványok alkalmazásával kapcsolatban nyújtott tanácsadás,
- az innovációs támogató szolgáltatások tekintetében a következő költségek: irodai tér; adatbankok; műszaki könyvtárak; piackutatás; laboratóriumhasználat; a minőségi címkék alkalmazásával, minőség-ellenőrzéssel és -tanúsítással kapcsolatos szolgáltatások.

Ha a szolgáltató nonprofit szervezet, a támogatás csökkentett ár – vagyis a fizetett ár és a piaci ár (illetve a teljes költséget és egy ésszerű hasznorést tükröző ár) közötti különbség – formájában nyújtható. Ilyen esetben az EFTA-államoknak ki kell alakítaniuk egy rendszert, amely biztosítja az innovációs tanácsadó szolgáltatások és innovációs támogató szolgáltatások összköltsége, valamint a kedvezményezett által fizetett ár átláthatóságát annak érdekében, hogy a kapott támogatás mérhető és nyomon követhető legyen.

⁽³⁷⁾ A támogatható költségek tekintetében a *de minimis* támogatás elnyerése lehetőségének sérelme nélkül.

5.7. A magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás

A kutatási szervezettől vagy nagyvállalkozástól kiküldött magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez kkv-nek nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethető, feltéve, hogy a következő feltételek teljesülnek.

A kölcsönzött munkaerő nem helyettesíthet más alkalmazottakat, hanem a kedvezményezett vállalkozáson belül újonnan létrehozott poszton kell alkalmazni, és a kölcsönzött munkaerőt küldő kutatási szervezetnek vagy nagyvállalkozásnak korábban legalább két évig kellett foglalkoztatnia őt. A kölcsönzött személyzetnek a támogatásban részesült kkv-n belül a K+F+I területén kell dolgoznia.

A támogatható költségek közé tartozik minden, a magasan képzett munkaerő kölcsönzésével és foglalkoztatásával járó költség, beleértve a közvetítő ügynökség igénybevételének költségeit, valamint a kölcsönzött munkaerő mobilitási juttatásaként jelentkező költségeket is. A maximális támogatási intenzitás a támogatható költségek 50 %-a, ami legfeljebb hároméves időszakra adható vállalkozásonként és kölcsönzött munkavállalónként.

Ez a rendelkezés nem teszi lehetővé a tanácsadás költségeinek fedezését (a szakértő által nyújtott szolgáltatás kifizetését, anélkül, hogy a szakértőt a vállalkozásban alkalmaznák), amelyre a kkv-k támogatásának szabályai⁽³⁸⁾ vonatkoznak.

5.8. Az innovációs klasztereknek nyújtott támogatás

Az innovációs klaszterek létrehozásához, bővítéséhez és élénkítéséhez kizárólag az innovációs klasztert működtető jogalanyoknak nyújtható **beruházási támogatás**. E szervezet felé a klaszterek létesítményeinek, eszközeinek és tevékenységeinek kezeléséért azok használata és az azokhoz való hozzáférés tekintetében. A klaszterek létesítményeihez, eszközeihez és tevékenységeihez való hozzáférés nem korlátozható, továbbá e létesítmények használatáért és a klaszter tevékenységeiben való részvételért kiszabott díjaknak tükrözniük kell a költségeket.

Ilyen támogatásban a következő létesítmények részesülhetnek:

- képzési intézmények és kutatóközpontok,
- nyílt hozzáférésű kutatási infrastruktúrák: laboratórium, tesztelési létesítmény,
- szélessávú hálózati infrastruktúrák.

A maximális támogatási intenzitás 15 %.

Amennyiben a támogatást kkv-nek nyújtják, a legnagyobb intenzitást 20 százalékponttal lehet növelni kisvállalkozásnak nyújtott támogatás, és 10 százalékponttal középvállalkozásnak nyújtott támogatás esetében.

A támogatható költségek a földterületbe, épületekbe, gépekbe és felszerelésekbe történő beruházásokkal kapcsolatos költségek.

A **klaszterek élénkítésének működési támogatása** az innovációs klasztert működtető jogalanyoknak nyújtható. Az ilyen támogatásnak ideiglenesnek kell lennie, és általános szabály, hogy idővel meg kell szüntetni, hogy ösztönözzön arra, hogy az árak ésszerű időn belül mielőbb tükrözzék a költségeket.

A klaszterek élénkítésének működési támogatását ötéves korlátozott időtartamra lehet odaítélni, ha a támogatás degresszív. A támogatás intenzitása 100 % lehet az első évben, azonban lineáris módon az ötödik év végére nullára kell csökkennie. Nem degresszív támogatás esetén annak időtartama öt évre korlátozódik, és intenzitása nem haladhatja meg a támogatható költségek 50 %-át. Megfelelően indokolt esetben, valamint a bejelentő EFTA-állam által rendelkezésre bocsátott meggyőző bizonyítékok alapján a klaszterek élénkítésének működési támogatását hosszabb, tíz évet meg nem haladó időszakra is oda lehet ítélni.

Elszámolható költségek a munkaerő- és igazgatási költségek, amelyek következő tevékenységekhez kapcsolódnak:

- a klaszterek marketingje, melynek célja az, hogy új vállalatok is vegyenek részt,
- a klaszter nyílt hozzáférésű eszközeinek kezelése,
- oktatási programok, workshopok és konferenciák szervezése azzal a céllal, hogy a klaszter tagjai megosszák egymással ismereteiket, és hálózatot építsenek.

Egy beruházási támogatás vagy egy klaszter élénkítéséhez nyújtott támogatás bejelentésekor az EFTA-államnak elemzést kell benyújtania, amely számot ad az innovációs klaszter technológiai szakosodásáról, a létező regionális lehetőségekről, a meglévő kutatási kapacitásról, a hasonló célú klasztereknek az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen belüli jelenlétéről, valamint a klaszterben folytatott tevékenységek potenciális piaci volumenéről.

Azokat az eseteket, amikor az EFTA-államok a nonprofit kutatási szervezetek keretében nyílt hozzáférési alapon működtetett innovációs infrastruktúrákat finanszíroznak, a 3.1. szakaszban meghatározott rendelkezések szerint kell vizsgálni.

⁽³⁸⁾ Jelenleg az EGT-megállapodás XV. mellékletének 1. pontja f) alpontja.

6. A támogatás ösztönző hatása és szükségessége

Az állami támogatásnak ösztönző hatást kell kifejtenie, azaz a kedvezményezett magatartásának megváltozását kell eredményeznie oly módon, hogy az fokozza K+F+I tevékenységének szintjét. A támogatás eredményeként a K+F+I tevékenységnek növekednie kell mérete, alkalmazási köre, a ráfordítások vagy a végrehajtás üteme tekintetében.

A Hatóság úgy véli, hogy minden olyan esetben, amikor a K+F+I tevékenységet ⁽³⁹⁾ már azelőtt megkezdték, hogy a kedvezményezett a nemzeti hatóságokhoz támogatásért folyamodott volna, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.

Ha a támogatott K+F+I projekt a kérelem benyújtásakor még nem kezdődött meg, a Hatóság úgy véli, hogy az ösztönző hatás az alábbi támogatási intézkedések esetében **automatikusan megvalósul**:

- projekt támogatás és megvalósíthatósági tanulmány, amennyiben kkv a kedvezményezett, és amennyiben egy-egy kkv esetében a támogatás összege projektenként nem éri el az 7,5 millió EUR-t,
- az iparjogvédelmi jogokkal kapcsolatban felmerülő költségek támogatása kkv-k esetében,
- fiatal innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás,
- az innovációs tanácsadó szolgáltatásokhoz és az innovációs támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás,
- a magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás.

Minden más intézkedés ⁽⁴⁰⁾ esetén a Hatóság megköveteli az ösztönző hatás bizonyítását az EFTA-államoktól.

Annak ellenőrzése érdekében, hogy a tervezett támogatás oly módon ösztönzi majd a kedvezményezettet magatartása megváltoztatására, hogy az ezáltal bővíti K+F+I tevékenységét, az EFTA-államok **minden egyedi intézkedés esetében, melyeket a Hatóság vizsgálatnak vet alá**, a megnövekedett K+F+I tevékenységről előzetes értékelést készítenek olyan összehasonlító elemzés alapján, amely a támogatással és a támogatás nélkül megvalósuló helyzetet hasonlítja össze. A következő kritériumok és a bejelentő EFTA-állam által szolgáltatott ide vonatkozó mennyiségi és/vagy minőségi mutatók alkalmazhatók:

- *a projekt méretének növekedése*: a projekt összköltségének növekedése (a támogatás nélkül megvalósuló helyzettel összehasonlítva a támogatás kedvezményezettje költségeinek csökkentése nélkül); a K+F+I tevékenységekben részt vevő személyek számának növekedése,
- *az alkalmazási kör bővülése*: a várható projekteredmények számának növekedése; ambiciózusabb projekt, amelyet a tudományos vagy technológiai áttörés nagyobb valószínűsége vagy a kudarc nagyobb kockázata (amely főként a kutatási projekttel járó magasabb kockázatokhoz, a projekt hosszú távú jellegéhez és az eredményei bizonytalanságához kötődik) jellemez,
- *az ütem növelése*: a projekt rövidebb idő alatti befejezése, összehasonlítva azzal a helyzettel, ha a ugyanazon projektet támogatás nélkül fejezték volna be,
- *a K+F+I-re fordított teljes összeg növelése*: a támogatás kedvezményezettje által a K+F+I-re fordított teljes összeg növelése; a projekt lekötött költségvetésének megváltoztatása (más projektek költségvetésének ennek megfelelő csökkentése nélkül); a támogatás kedvezményezettje által a K+F+I-re fordított összeg növekedése a teljes árbevétel arányában.

Amennyiben e tényezők *legalább egyikére* gyakorolt jelentős hatás mutatható ki, az érintett ágazat egy vállalkozásának szokásos magatartását figyelembe véve, a Hatóság rendszeren arra a következtetésre jut, hogy a támogatási javaslat ösztönző hatással bír.

Amennyiben a Hatóság **részletes vizsgálatot** végez egy egyedi intézkedésen, e mutatókat nem feltétlenül tekintik elégségesnek az ösztönző hatás bizonyítására, és a Hatóságnak további bizonyítékok benyújtására lehet szüksége.

Egy támogatási program vizsgálatokor az ösztönző hatással kapcsolatos feltételeket teljesültnek tekintik, ha az EFTA-állam kötelezettséget vállalt arra, hogy csak akkor ítél oda egyedi támogatásokat a jóváhagyott támogatási program keretében, ha bizonyított, hogy annak ösztönző hatása van, továbbá kötelezettséget vállalt arra is, hogy a jóváhagyott támogatási program végrehajtásáról éves jelentést készít. Az éves jelentésben az EFTA-államnak be kell mutatnia, hogy a fent említett mennyiségi és minőségi mutatók alkalmazásával hogyan értékelte az ösztönző hatást a támogatás nyújtását megelőzően.

7. A részletes vizsgálatnak alávetett támogatás összegegyeztetetősége

A Hatóság úgy véli, hogy a K+F+I tevékenység szintjének növekedése az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen közös érdek, mivel várhatóan jelentős mértékben hozzájárul a növekedéshez, a jóléthez és a fenntartható fejlődéshez. Ebben az összefüggésben a Hatóság elismeri, hogy az állami támogatás pozitív szerepet játszhat, amennyiben jól célzott és megfelelő ösztönzést teremt a vállalkozások számára K+F+I-jük növeléséhez. Mindazonáltal az állami támogatás a verseny jelentős torzulásait is eredményezheti, amit figyelembe kell venni.

⁽³⁹⁾ Ha a támogatási javaslat egy K+F+I projekt támogatására irányul, az nem zárja ki, hogy a lehetséges kedvezményezett már készített megvalósíthatósági tanulmányokat, amelyekre nem vonatkozik az állami támogatás iránti kérelem.

⁽⁴⁰⁾ Azaz nagyvállalatoknak nyújtott projekt támogatás és kkv-k esetében a 7,5 millió EUR-t meghaladó támogatások; eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás a szolgáltató szektorban, valamint innovációs klaszterek támogatása.

7.1. Részletes vizsgálat alá eső intézkedések

A következő intézkedéseknél, tekintettel a verseny torzulásának nagyobb kockázatára, a Hatóság részletesebb vizsgálatot végez.

A CSMR hatálya alá tartozó intézkedéseknél

— a Hatósághoz bejelentett minden esetben, a CSMR által előírt, a támogatások **egyedi bejelentésére vonatkozó kötelezettségnek** megfelelően.

Az e fejezet hatálya alá tartozó intézkedéseknél

amikor a támogatás összege túllépi:

— a **projekttámogatás** ⁽⁴¹⁾ és **megvalósíthatósági tanulmányok** esetén:

— ha a projekt túlnyomórészt alapkutatást ⁽⁴²⁾ foglal magában: a 20 millió EUR-t vállalkozásonként és projektenként/megvalósíthatósági tanulmányonként,

— ha a projekt túlnyomórészt ipari kutatást ⁽⁴³⁾ foglal magában: a 10 millió EUR-t vállalkozásonként és projektenként/megvalósíthatósági tanulmányonként,

— a fennmaradó projektek esetén: a 7,5 millió EUR-t vállalkozásonként és projektenként/megvalósíthatósági tanulmányonként,

— **eljárási és szervezési innováció** esetén a szolgáltató tevékenységek terén: az 5 millió EUR-t projektenként és vállalkozásonként,

— az **innovációs klaszterek** esetén (klaszterenként): az 5 millió EUR-t.

A részletes vizsgálat célja annak biztosítása, hogy a K+F+I-hez nyújtott jelentős összegű támogatások ne torzítsák a versenyt a közös érdekekkel ellentétes mértékben, hanem ténylegesen hozzájáruljanak a közös érdekhez. Ez akkor valósul meg, amikor az állami támogatásból a további K+F+I tekintetében jelentkező előnyök ellensúlyozzák a versenyben és a kereskedelemben okozott károkat.

A részletes vizsgálat viszonyítási alapja az eset versenytorzító potenciálja. Ennek megfelelően az a tény, hogy részletes vizsgálatot végeznek, nem feltétlenül vonja maga után a hivatalos vizsgálati eljárás elindításának szükségét, bár néhány intézkedés esetében erre sor kerülhet.

Feltéve, hogy az EFTA-államok gondoskodnak a teljes együttműködésről, és megfelelő információkkal szolgálnak a megfelelő időben, a Hatóság minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a vizsgálatot a projektek szükségleteinek megfelelően, kellő időben végezze el.

7.2. A részletes vizsgálat módszertana: K+F+I kritériumok bizonyos egyedi esetek gazdasági szempontú vizsgálatához

Az alábbiakban a Hatóság útmutatással szolgál a kérhető információk típusaihoz és ahhoz a módszertanhoz, amelyet a részletes vizsgálatnak alávetett intézkedések esetében követni fog. Ezen útmutató célja, hogy a Hatóság határozatait és indokolásukat átláthatóvá és előreláthatóvá tegye a kiszámíthatóság és a jobbiztonság biztosítása érdekében.

A részletes vizsgálatot a következő pozitív és negatív elemek alapján végzik, amelyeket az 5. szakaszban megállapított kritériumok mellett kell alkalmazni. Az esetek egy részében az ezen elemeknek tulajdonított alkalmazhatóság és súly a támogatás formája vagy célkitűzése szerint változhat. A Hatóság vizsgálatának mértéke a verseny torzulásának kockázatával lesz arányos. Ez azt jelenti, hogy az elemzés terjedelme az eset jellegétől függ. A piactól távoli tevékenységek támogatása ezért kevésbé valószínűleg von maga után igen kiterjedt ellenőrzést.

Az EFTA-államoknak minden olyan információt be kell nyújtaniuk, amelyet az eset értékeléséhez hasznosnak tartanak. Az EFTA-államokat különösen arra kéri, hogy támaszkodjanak a korábbi állami támogatási rendszerek vagy intézkedések értékelésére, a támogatást odaítélő hatóság hatásvizsgálataira, azokra a kockázateértékelésekre, pénzügyi jelentésekre és üzleti tervekre, amelyeket minden vállalatnak el kell készítenie a nagyszabású projektekhez, valamint a szakértői véleményekre és egyéb, a K+F+I területével foglalkozó tanulmányokra.

7.3. A támogatás pozitív hatásai

Az a tény, hogy a támogatás olyan K+F+I tevékenységekre ösztönzi az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen működő vállalkozásokat, amelyeket egyébként nem folytatnának, jelenti az elsődleges pozitívumot, amelyet a támogatás összegegyeztetettségének értékelésekor figyelembe kell venni.

Ezzel összefüggésben a Hatóság különösen a következőkre fordít figyelmet:

— a vállalkozás által folytatott K+F+I nettó növekedése,

— az intézkedés hozzájárulása az érintett ágazat általános fejlődéséhez a K+F+I szintjének tekintetében,

— az intézkedés hozzájárulása az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó terület által nemzetközi viszonylatban elfoglalt, kutatási, fejlesztési és innovációs helyzetéhez.

⁽⁴¹⁾ Az Eureka projektek esetében ezt a felső határt az összeg kétszeresében állapították meg.

⁽⁴²⁾ Egy projekt akkor foglal magában „túlnyomórészt” alapkutatást, ha a támogatható projektköltségeknek több mint a fele olyan tevékenységből adódik, amely az alapkutatás kategóriájába esik.

⁽⁴³⁾ Egy projekt akkor foglal magában „túlnyomórészt” ipari kutatást, ha a támogatható projektköltségeknek több mint a fele olyan tevékenységből adódik, amely az ipari kutatás kategóriájába esik.

7.3.1. Piaci hiányosság megléte

Amint azt az 1. szakasz kiemelte, az állami támogatás csak abban a mértékben lehet szükséges a gazdaságon belül a K+F+I növeléséhez, amennyiben a piac önállóan nem képes optimális eredmény elérésére. Megállapítást nyert, hogy bizonyos piaci hiányosságok visszavetik az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen belüli K+F+I általános szintjét. Mindazonáltal a gazdaságban nem minden vállalkozás és ágazat szembesül ezekkel a piaci hiányosságokkal azonos mértékben. Következésképpen, ami a részletes vizsgálatnak alávetett intézkedéseket illeti, az EFTA-államnak megfelelően tájékoztatnia kell arról, hogy a támogatás az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó területen belül egy, a K+F+I tekintetében jelentkező általános piaci hiányosságot érint-e, vagy egy bizonyos piaci hiányosságot.

Az orvosolni kívánt konkrét piaci hiányosságtól függően a Hatóság a következőket veszi figyelembe:

- **a tudás szervezetek közötti átszivárgásai:** az információk terjesztésének előirányzott szintje; a létrehozott tudás sajátossága; a szellemi tulajdonjogok védelmének rendelkezésre állása,
- **hiányos és aszimmetrikus tájékoztatás:** a kockázat szintje és a kutatás összetettsége; a külső finanszírozás szükségessége; a támogatás külső finanszírozásban részesítendő kedvezményezettjének jellemzői,
- **koordinációs hiányosságok:** az együttműködő vállalkozások száma; az együttműködés intenzitása; az együttműködő partnerek közötti érdekkülönbségek; a szerződések kidolgozásának problémái; a harmadik feleknek az együttműködés összehangolásában jelentkező problémái.

A támogatott területeken a K+F+I projektekre vagy támogatásokra irányuló támogatások esetében a Hatóság figyelembe veszi: i. a periférikus fekvés és egyéb regionális jellemzők okozta hátrányokat; ii. a meghatározott helyi gazdasági adatokat, a kismértékű K+F+I tevékenység társadalmi és/vagy történelmi okait megfelelő módon összehasonlítva a megfelelő nemzeti és/vagy EGT-szintű átlagos adatokkal és/vagy helyzettel; és iii. bármilyen egyéb, a piac fokozottan elégtelen működését bizonyító mutatót.

7.3.2. Megfelelő eszköz

A K+F+I-hez nyújtott állami támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján engedélyezhető, amikor arra szükség van egy közös érdekű cél eléréséhez, az állami támogatás általános tilalma alól mentesülve. A mérlegelési teszt egyik lényegi eleme, hogy a K+F+I-hez nyújtott állami támogatás megfelelő eszköznek tekinthető-e a K+F+I növelésére, és ha igen, milyen mértékben, tekintettel arra, hogy más, kevésbé torzító eszközök azonos eredményeket érhetnek el.

Az összeegyeztethetőség értékelésekor a Hatóság különösen figyelembe veszi az EFTA-állam által a javasolt intézkedésről készített hatásvizsgálatokat. Azokra az intézkedésekre, amelyeknél az EFTA-államok más politikai lehetőségeket is figyelembe vettek, és amelyek esetében az állami támogatáshoz hasonló szelektív eszközök alkalmazásának előnyeit megállapították, és azokról a Hatóságot tájékoztatták, megfelelő eszközként tekintenek.

7.3.3. A támogatás ösztönző hatása és szükségessége

A támogatási intézkedés ösztönző hatásának vizsgálata a K+F+I-hez nyújtott állami támogatás értékelésekor a legfontosabb feltétel. Az ösztönző hatás azonosítása annak vizsgálatában **jut kifejezésre**, hogy a tervezett támogatás ösztönzi-e a vállalkozásokat olyan K+F+I tevékenységekre, amelyeket egyébként nem folytatnának.

A 6. szakasz tartalmazza azon mutatók listáját, amelyeket az EFTA-államok az ösztönző hatás bizonyítékaként alkalmazhatnak. Ugyanakkor, ha egy intézkedést részletes vizsgálatnak vetnek alá, a Hatóság előírja, hogy a verseny indokolatlan torzulásainak kiküszöböléséhez a támogatás ösztönző hatásának pontosabb indoklása szükséges.

Értékelésében a Hatóság a 6. szakaszban említett mutatók mellett a következőket veszi figyelembe:

- **a várt változás pontos meghatározása:** pontosan meg kell határozni, hogy a bejelentett esetben a támogatás milyen magatartásváltozás elérését célozza (újonnan indított projekt, egy megerősített projekt mérete, kiterjedése vagy üteme),
- **a tények összevetésén alapuló elemzés:** a magatartásban bekövetkezett változást a tények összevetésével kell meghatározni: milyen szinten valósulna meg a célzott tevékenység támogatással és támogatás nélkül? A két forgatókönyv eltérését tekintik a támogatási intézkedés hatásának, és az ösztönző hatás leírásának,
- **a jövedelmezőség szintje:** ha a projekt önmagában nem lenne elég jövedelmező ahhoz, hogy egy vállalkozás megvalósítsa, ám a társadalom számára jelentős előnyökkel bírna, nagyobb a valószínűsége annak, hogy a támogatás ösztönző hatással bír. A projekt általános jövedelmezőségének (vagy hiányának) értékeléséhez olyan értékelési módszertanokat lehet alkalmazni, amelyek alkalmazása az érintett iparágban bevett gyakorlat⁽⁴⁴⁾,

⁽⁴⁴⁾ Ide tartozhatnak a projekt nettó jelenértékének (azaz a beruházásból származó várt diszkontált pénzforgalom összege a beruházási költségekkel csökkentve), a belső megtérülési rátának (IRR) vagy a működő tőke megtérülésének (ROCE) értékelésére szolgáló módszerek. A pénzügyi jelentések és belső üzleti tervek, amelyek kereslet-, költség-előrejelzésekkel, pénzügyi előrejelzésekkel (például NPV, IRR, ROCE) kapcsolatos információkat tartalmaznak, azok a dokumentumok, amelyeket egy beruházási bizottsághoz nyújtanak be, és amelyek különböző befektetési forgatókönyveket dolgoznak ki, vagy a pénzügyi piacoknak szolgáltatott dokumentumok bizonyítékaként szolgálhatnak.

- **a beruházás összege és a pénzforgalom időbeli pályája:** az ösztönző hatás értékelésekor pozitív elemként veszik figyelembe a jelentős induló beruházásokat, a rendelkezésre álló likvid tőke alacsony szintjét, valamint a pénzáramlás igen távoli jövőben jelentkező jelentős részét,
- **a kutatási projektben jelentkező kockázat szintje:** például megvalósíthatósági tanulmányok, kockázatértékelések és szakértői vélemények alapján a kockázatértékelés különösen figyelembe veszi a beruházás visszafordíthatatlan jellegét, a kereskedelmi kudarc lehetőségét, annak kockázatát, hogy a projekt a vártnál kevésbé lesz eredményes, annak kockázatát, hogy a projekt megvalósítása akadályozhat más tevékenységeket, valamint annak kockázatát, hogy a projekt költségei aláássák a vállalkozás pénzügyi életképességét. A támogatott területeken a K+F+I projektekre vagy tevékenységekre irányuló támogatások esetében a Hatóság figyelembe veszi a periférikus fekvés és egyéb regionális jellemzők okozta hátrányokat, amelyek negatívan befolyásolják a kutatási projektekkel járó kockázat szintjét,
- **folyamatos értékelés:** azokat az intézkedéseket, amelyeknél (kisléptékű) kísérleti projekteket helyeznek kilátásba, vagy amelyek pontosan meghatározott szakaszokat állapítanak meg a sikertelen projekt leállítására nézve, és amelyeknél gondoskodnak a nyilvánosan hozzáférhető utólagos ellenőrzésről, kedvezőbben értékelik az ösztönző hatás vizsgálatokor.

7.3.4. A támogatás arányossága

Az 5. szakaszban említett kritériumoktól függetlenül az érintett EFTA-állam a következő kiegészítő információkat szolgáltatja:

- **nyílt kiválasztási folyamat:** amennyiben egy EFTA-államban a K+F+I projekt megvalósítására több (potenciális) pályázó jelentkezik, az arányosság követelményének nagyobb valószínűséggel tesznek eleget, ha a projekt támogatásáról átlátható, objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján döntenek,
- **a szükséges minimumra korlátozott támogatás:** az EFTA-államoknak be kell mutatniuk, hogyan számították ki az adott összeget, a szükséges minimumra történő korlátozás biztosítása érdekében.

7.4. A verseny és a kereskedelem torzulásának elemzése

A K+F+I-hez nyújtott állami támogatás a versenyt két szinten befolyásolhatja: i. az innovációs folyamat során, azaz a termékek piacra jutását megelőzően a K+F+I tekintetében folyó versenyt befolyásolja; és ii. a termékpiacon, ahol a K+F+I tevékenység eredményeit kiaknázzák.

A támogatási intézkedés negatív hatásainak vizsgálatokor a Hatóság a verseny torzulásainak elemzését arra a várható hatásra összpontosítja, amelyet a K+F+I támogatás az érintett termékpiacokon a vállalkozások közötti versenyre gyakorol. A Hatóság nagyobb súllyal veszi figyelembe azon verseny- és kereskedelmi kockázatokat, amelyek a belátható jövőben és nagy valószínűséggel következnek be.

Az innovációs folyamatban a versenyre gyakorolt hatás annyiban bír jelentőséggel, amennyiben előrelátható hatást gyakorol a termékpiacon jelentkező verseny jövőbeni kimenetelére. Bizonyos esetekben a K+F+I eredményeivel – például szellemi tulajdonjogok formájában – már magukban is kereskednek az ún. technológiai piacokon, például szabadalmi licenciákon keresztül. Ezekben az esetekben a Hatóság a támogatásnak a technológiai piacokra gyakorolt hatását is figyelembe veheti.

A K+F+I termékpiacokra gyakorolt hatása alapvetően dinamikus, ezért az elemzés előretékinő jellegű lesz. Egyazon innovatív tevékenység gyakran több jövőbeni termékpiaccal is kapcsolatba kerül. Ebben az esetben az állami támogatás hatását valamennyi érintett piacon megvizsgálják.

Három különböző módja van annak, ahogy a K+F+I torzíthatja a termékpiacokon a versenyt:

1. a K+F+I támogatás torzíthatja a piaci szereplőket befektetésre sarkalló dinamikus ösztönzőket (kiszorító hatás);
2. a K+F+I támogatás piaci erőviszonyokat hozhat létre, illetve tarthat fenn;
3. a K+F+I támogatás fenntarthat egy nem hatékony piaci struktúrát.

Az állami támogatás az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó piacon is gyakorolhat negatív hatást a kereskedelemre. Különösen amikor a K+F+I támogatás a versenytársak kiszorításához vezet, a támogatási intézkedés alapvetően a kereskedelmi forgalom irányának és a gazdasági tevékenység helyszínének megváltozását eredményezheti.

7.4.1. A dinamikus ösztönzők torzulása

A vállalkozások K+F+I tevékenységéhez nyújtott támogatással kapcsolatos fő aggodalom, hogy torzíthatja a versenytársakat befektetésre bíró dinamikus ösztönzőket. Amikor egy vállalkozás támogatásban részesül, ez általában növeli hajlandóságát arra, hogy sikeres K+F+I tevékenységet folytasson, ami a termékpiaco(ka)n való hangsúlyosabb jövőbeni jelenlétét eredményezi. Ez a hangsúlyosabb jelenlét a versenytársakat arra készítheti, hogy leszűkítsék eredeti beruházási terveiket (kiszorító hatás).

Értékelésében a Hatóság különösen a következőket veszi figyelembe:

- **támogatási összeg** azok a támogatási intézkedések, amelyek jelentős támogatási összeget képviselnek, nagyobb valószínűséggel idéznek elő számottevő kizorító hatást. A támogatás összegének jelentőségét az ágazaton belül a magánszektor K+F ráfordításai teljes összegének és a főbb szereplők által elköltött összegnek a viszonylatában mérik,
- **a támogatás piachoz való közelsége/kategóriája.** A támogatási intézkedés minél inkább egy, a piachoz közeli K+F+I tevékenységre irányul, annál valószínűbb, hogy jelentős kizorító hatást fejt ki,
- **nyílt kiválasztási folyamat:** amennyiben a támogatást objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján ítélik oda, a Hatóság azt pozitívabban értékeli,
- **kilépési korlátok:** A versenytársak nagyobb valószínűséggel tartják fenn (sőt akár növelik) beruházási terveiket, ha az innovációs folyamat kilépési korlátai magasak. Ez történhet akkor, amikor a versenytársak sok korábbi beruházása kötődik egy sajátos K+F+I pályához,
- **a jövőbeni piacért folytatott verseny ösztönzői:** a K+F+I-hez nyújtott támogatás olyan helyzet kialakulásához vezethet, amelyben a támogatás kedvezményezettjének versenytársai felhagynak az egy jövőbeni piacért folytatott versennyel, mivel a támogatás által biztosított előnyök (a technológiai fejlődés mértékét vagy az időzítést tekintve) csökkentik azon lehetőségüket, hogy eredményesen lépjenek a jövőbeni piacra,
- **termékdifferenciálás és versenyintenzitás:** amennyiben a termékinnováció inkább differenciált termékek kifejlesztéséről szól (például különböző márkákkal, szabványokkal, technológiákkal, fogyasztói csoportokkal kapcsolatban), ez a versenytársakat kisebb valószínűséggel érinti. Ugyanez igaz arra az esetre is, ha a piacon számos tényleges versenytárs van jelen.

7.4.2. A piaci befolyás megteremtése

A K+F+I előmozdításához nyújtott támogatás torzító hatást fejthet ki azáltal, hogy növeli vagy fenntartja a piaci befolyás mértékét a termékpiacokon. Piaci befolyás alatt a piaci árak, a termelés, a termékek és szolgáltatások választékának és minőségének, illetve a piaci verseny egyéb paramétereinek jelentős ideig tartó és a fogyasztók hátrányára megvalósuló befolyásolásának képességét kell érteni. A Hatóság megvizsgálja a támogatás előtti piaci befolyást és a piaci befolyásban bekövetkezett változást, ami a támogatás eredményének tudható be.

A Hatóság főként azokkal a K+F+I intézkedésekkel foglalkozik, amelyek lehetővé teszik a támogatás kedvezményezettje számára, hogy a jelenlegi termékpiacokon meglévő piaci befolyását jövőbeni termékpiacokra helyezze át, illetve ott megerősítse. Ezért kevésbé valószínű, hogy azokon a piacokon, ahol a támogatás egyes kedvezményezettjeinek piaci részesedése nem éri el a 25 %-ot, illetve ahol a Herfindahl-Hirschman index (HHI) szerinti piaci koncentráció 2000 alatti, a piaci befolyással kapcsolatos aggodalmakat tud azonosítani a Hatóság.

Értékelésében a Hatóság különösen a következőket veszi figyelembe:

- **a támogatás kedvezményezettjének piaci befolyása és a piac struktúrája:** abban az esetben, ha a kedvezményezett egy termékpiacra már domináns szereppel bír, a támogatási intézkedés még inkább megerősítheti ezt az erőfölényt azáltal, hogy tovább csökkenti a versenyképességet, melyet a versenytársak a kedvezményezett vállalkozásra gyakorolhatnak. Hasonlóképpen, az állami támogatási intézkedések jelentős hatással lehetnek az oligopolisztikus piacokra, amelyeken csekély számú aktív szereplő van jelen,
- **a belépési korlátok szintje:** a K+F+I területén az újonnan érkezők belépését jelentős akadályok nehezíthetik. Ezek közé tartoznak a belépés jogi korlátai (különösen a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó szabályok), a méretgazdaságosság és a termékváltozat-gazdaságossági hatékonyság, a hálózatokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés akadályai, valamint egyéb, a belépés vagy terjeszkedés útjában álló stratégiai korlátok,
- **vásárlóerő:** egy vállalkozás piaci befolyását ugyancsak korlátozhatja a vásárlók piaci helyzete. Az erős vevők jelenléte akadályozhatja egy befolyásos piaci pozíció megszerzését, ha valószínűsíthető, hogy a vásárlók a kellő mértékű piaci verseny fenntartására törekcsenek,
- **kiválasztási folyamat:** azok a támogatási intézkedések, amelyek lehetővé teszik az erős piaci helyzetben lévő vállalkozások számára, hogy befolyással legyenek a kiválasztási folyamatra – például azáltal, hogy módjukban áll a kiválasztási folyamatban a vállalkozásokra javaslatot tenni, vagy a kutatási pályát oly módon befolyásolni, hogy indokolatlanul juttatják az alternatív pályákat kedvezőtlenebb helyzetbe –, nagyobb valószínűséggel keltik fel a Bizottság figyelmét.

7.4.3. A nem megfelelő piaci struktúrák fenntartása

A K+F+I támogatás, ha nem megfelelően célzott, gazdaságtalan vállalkozásokat támogathat, és ennél fogva olyan piaci struktúrák kialakulását eredményezheti, amelyekben sok piaci szereplő teljesít számottevően a hatékonysági szint alatt. Értékelésében a Hatóság figyelembe veszi majd, hogy a támogatást felesleges kapacitással rendelkező piacokon, hanyatló iparágakban vagy érzékeny ágazatokban nyújtják-e. Kevesebb aggodalomra adnak okot azok a helyzetek, amelyekben a K+F+I-hez nyújtott állami támogatás az ágazat növekedési dinamikájának megváltoztatását célozza, különösen új technológiák bevezetésével.

7.5. Mérélegés és határozat

Ezekre a pozitív és negatív elemekre figyelemmel a Hatóság mérlegeli az intézkedés hatását, és meghatározza, hogy az abból következő torzulások a közös érdekekkel ellentétes mértékben befolyásolják-e kedvezőtlen irányban a kereskedelemi feltételeket. Az egyes egyedi esetek értékelését az állami támogatás előrelátható pozitív és negatív hatásainak általános vizsgálatára alapozza. E célból a Hatóság nem mechanikusan alkalmazza a 7.3. és a 7.4. szakaszban megállapított kritériumokat, hanem az arányosság elve alapján végez általános vizsgálatot.

A Hatóság a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül is járhat el úgy, hogy nem emel kifogást a bejelentett támogatási intézkedéssel szemben, vagy – a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyve II. részének 6. cikkében meghatározott hivatalos vizsgálati eljárás szerint – lezárhatja az eljárást az ugyanezen jegyzőkönyv 7. cikke szerinti határozattal. Amennyiben a 3. jegyzőkönyv II. része 7. cikke (4) bekezdésének értelmében feltételes határozatot hoz, különösen fontolóra veheti az alábbi feltételek kikötését, melyeknek csökkentiük kell a várható torzulásokat, illetve kereskedelemre gyakorolt hatásokat, és arányosnak kell lenniük:

- az 5. szakaszban engedélyezett maximális intenzitásoknál alacsonyabb támogatási intenzitás, ideértve a visszavételi mechanizmusokat és a visszatérítendő előlegek visszafizetésének eltérő feltételeit,
- az eredmények terjesztése, együttműködés és egyéb magatartásbeli kötelezettségek,
- az elszámolások elkülönítése az egyik piacról a másikra történő kereszttámogatás elkerülése érdekében, amennyiben a kedvezményezett több piacon is aktív szereplő,
- más potenciális kedvezményezettek hátrányos megkülönböztetésének tilalma (a szelektivitás csökkentése).

8. Halmozás

Ami a támogatáshalmozódást illeti, a támogatás e fejezet szerint megállapított felső határait attól függetlenül kell alkalmazni, hogy a támogatott projekthez nyújtott támogatást teljes egészében állami forrásokból finanszírozzák-e, vagy azt részben a Közösség finanszírozza, kivéve az EK-Szerződés XVIII. címével, illetve az Euratom-Szerződés II. címével összhangban elfogadott kutatási és technológiai fejlesztési keretprogramok szerinti közösségi finanszírozás feltételeinek meghatározott és behatárolt keretében.

Amennyiben a K+F+I területén támogatásra jogosult kiadás egészében vagy részben más célú támogatásra is jogosult, a közös részre az alkalmazandó szabályok szerint kedvezőbb felső határ vonatkozik. Ez a korlátozás nem vonatkozik az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások kis- és középvállalkozásokba történő kockázati-ke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló 10.B. fejezetének⁽⁴⁵⁾ megfelelően odaítélt támogatásokra.

A K+F+I-hez nyújtott támogatás nem növelhető *de minimis* támogatással ugyanazon elszámolható kiadások tekintetében, az e fejezetben megállapított maximális támogatási intenzitás megkerülése érdekében.

9. Záró rendelkezések

9.1. Jelentés és monitoring

9.1.1. Éves jelentések

A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve II. része 21. cikkének (1) bekezdése és az EFTA Felügyeleti Hatóság 195/04/COL határozata⁽⁴⁶⁾ követelményeinek megfelelően az EFTA-államoknak éves jelentéseket kell a Hatósághoz benyújtaniuk.

A rendelkezésekben megállapított követelményeken túl a K+F+I támogatási intézkedésekről készített éves jelentéseknek minden egyes intézkedés esetében, beleértve a jóváhagyott program keretében nyújtott támogatásokat is, a következő információkat kell tartalmazniuk:

- a kedvezményezett neve,
- az egy kedvezményezettre jutó támogatás összege,
- a támogatás intenzitása,
- azok a tevékenységi ágazatok, amelyekben a támogatott projekteket megvalósítják.

Adóügyi támogatás esetében az EFTA-államnak csak a 200 000 EUR-t meghaladó éves adókedvezmény kedvezményezettjeinek listáját kell rendelkezésre bocsátania.

A klaszterek esetében a jelentésnek tartalmaznia kell egy tömör leírást, amely a klaszter tevékenységéről, valamint arról szól, hogy az mennyire hatékonyan vonzza a K+F+I tevékenységet. A Hatóság a támogatásnyújtást illetően további információkat kérhet annak ellenőrzésére, hogy betartották-e a támogatási intézkedést jóváhagyó hatósági határozat feltételeit.

⁽⁴⁵⁾ Az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások 10.B. fejezete megfelel a kkv-kba való kockázati-ke-befektetéseket elősegítő állami támogatásra vonatkozó közösségi iránymutatásoknak (HL C 194., 2006.8.18., 2. o.).

⁽⁴⁶⁾ HL L 139., 2006.5.25., 37. o. Megfelel a 659/1999 tanácsi rendeletben (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.) és az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004 bizottsági rendeletnek (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

Az éves jelentéseket a Hatóság internetes oldalán teszik közzé.

Minden, engedélyezett program keretében nagyvállalatoknak nyújtott támogatás esetében az EFTA-államoknak éves jelentésük keretében arról is számot kell adniuk – főként a fenti 6. szakaszban említett mutatók és kritériumok alkalmazásával –, hogy az e vállalkozásoknak nyújtott támogatások tekintetében hogyan biztosították az ösztönző hatást.

9.1.2. A programok teljes szövegéhez való hozzáférés

A Hatóság megítélése szerint a Közösségben az állami támogatások átláthatóságának növelésére további intézkedésekre van szükség. Külön szükséges azt biztosítani, hogy az EFTA-államok, a gazdaság szereplői, az érdekelt felek és maga a Hatóság könnyedén hozzáférjenek valamennyi alkalmazandó K+F+I támogatási program teljes szövegéhez.

Ezt összekapcsolt internet oldalak létrehozásával könnyen el lehet érni. Emiatt a K+F+I támogatások vizsgálatok a Hatóság rendszeres jelleggel előírja majd az érintett EFTA-állam számára valamennyi végleges támogatási program teljes szövegének közzétételét és a Hatóság tájékoztatását a közzététel internetes címéről. A támogatási programot nem szabad az információk interneten való közzététele előtt beindítani.

9.1.3. Tájékoztató füzetek

Emellett minden olyan esetben, amikor egy K+F+I támogatást az egyéni bejelentés kötelezettsége alól mentesülő támogatási program keretében nyújtanak, és amikor e támogatás meghaladja a 3 millió EUR-t, az EFTA-államoknak a támogatás illetékes hatóság általi odaítélésétől számított 20 munkanapon belül meg kell küldeniük a Hatóságnak a kért információkat az e fejezet mellékletében szereplő formanyomtatványon. A Hatóság az összefoglaló adatokat a nyilvánosság számára honlapján teszi elérhetővé (<http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldstateid/>).

Az EFTA-államok biztosítaniuk kell részletes nyilvántartást vezetését minden K+F+I intézkedésre nyújtott támogatásról. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell minden szükséges információt annak megállapításához, hogy a maximális támogatási intenzitást betartják, és azt a támogatás odaítélésének időpontjától számított 10 évig meg kell őrizni.

A Hatóság a későbbiekben bekéri ezeket az információkat az EFTA-államoktól, mivel hatálybalépése után három évvel elvégzi e fejezet hatásvizsgálatát⁽⁴⁷⁾.

9.2. Megfelelő intézkedések

A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (1) bekezdése alapján a Hatóság ezennel a következő megfelelő intézkedéseket javasolja az EFTA-államoknak létező kutatási és fejlesztési támogatási programokkal kapcsolatos intézkedéseikre vonatkozóan.

Az e fejezet rendelkezéseinek való megfelelés érdekében az EFTA-államoknak szükség esetén módosítaniuk kell ilyen intézkedéseiket, hogy – hatálybalépésétől számított tizenkét hónapon belül – összhangba hozzák azokat ezzel a fejezettel, a következő kivételekkel:

- az EFTA-államoknak huszonnégy hónap áll a rendelkezésükre ahhoz, hogy az e fejezet 3.1.1. pontjának hatálya alá tartozó rendelkezések tekintetében módosításokat eszközöljenek,
- a nagy egyedi projektekre vonatkozó új küszöbérték e fejezet hatálybalépésétől alkalmazandó,
- a 9.1.1. pont szerinti részletesebb éves jelentések, valamint a 9.1.3. pont szerinti tájékoztató füzetek benyújtásának kötelezettsége a létező támogatási programokra az e fejezet hatálybalépését követő hat hónappal alkalmazandó.

Felkéri az EFTA-államokat, hogy a javasolt megfelelő intézkedésekhez az e fejezet közzétételétől számított két hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket. Válasz hiányában a Hatóság azt feltételezi, hogy az adott EFTA-állam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.

9.3. Hatálybalépés, érvényesség és felülvizsgálat

Ez a fejezet az elfogadás napján lép hatályba⁽⁴⁸⁾.

Ez a fejezet 2013. december 31-ig alkalmazandó. Az EFTA-államokkal folytatott konzultációt követően a Hatóság ezen időpont előtt is módosíthatja jelentős versenypolitikai vagy kutatáspolitikai megfontolások alapján vagy egyéb közösségi politikák vagy nemzetközi kötelezettségek figyelembevétele érdekében. A Hatóság szándékai szerint három évvel a fejezet hatálybalépését követően elvégzi annak felülvizsgálatát.

A Hatóság e keretrendszer minden olyan bejelentett támogatási projektre alkalmazza, amely tekintetében határozathozatalra kéri fel a fejezet elfogadását követően, akkor is, ha a projekteket még az elfogadást megelőzően jelentették be. Ez magában foglalja a jóváhagyott támogatási rendszerek keretében odaítélt és az egyedi támogatások Hatóságnak egyénileg történő bejelentésére vonatkozó kötelezettség szerint bejelentett egyedi támogatásokat.

⁽⁴⁷⁾ A folyamat során az EFTA-államok esetleg támogatni kívánják a Hatóságot azáltal, hogy rendelkezésére bocsátják saját, a támogatási programokra és egyedi támogatásokra vonatkozó utólagos értékelésüket.

⁽⁴⁸⁾ Elfogadva a 2007. február 7-i 14/07/COL EFTA felügyeleti hatósági határozattal.

A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló bizottsági közleménnyel összhangban ⁽⁴⁹⁾ a Hatóság a be nem jelentett támogatások esetén a következőket alkalmazza:

- ezt a fejezetet, ha a támogatást a hatálybalépését követően ítélték oda,
- a hatályban lévő fejezetet a támogatás odaítélésének minden más esetére.

—————

⁽⁴⁹⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

MELLÉKLET

A kiterjesztett jelentési kötelezettség értelmében a támogatás összefoglaló adatbejelentő nyomtatványa (9.1. szakasz)

- (1) A támogatás kedvezményezettje (a támogatásban részesülő vállalkozás/vállalkozások neve, kkv vagy sem):
 - (2) A támogatási program hivatkozása (annak/azoknak a létező támogatási programnak/programoknak a Hatóság által használt hivatkozása, amelynek/amelyeknek keretében a támogatást nyújtják):
 - (3) A támogatást nyújtó állami szerv/szervek (a támogatást nyújtó hatóság vagy hatóságok neve és elérhetősége):
 - (4) Az EFTA-állam, ahol a támogatott projektet vagy intézkedést megvalósítják:
 - (5) A projekt vagy intézkedés típusa:
 - (6) A projekt vagy intézkedés rövid leírása:
 - (7) Amennyiben alkalmazandó, a támogatható költségek (EUR-ban):
 - (8) A támogatás diszkontált bruttó összege (EUR-ban):
 - (9) Támogatási intenzitás (a bruttó támogatás-egyenérték százalékában):
 - (10) A javasolt támogatás kifizetéséhez rendelt feltételek (ha van ilyen):
 - (11) A projekt vagy intézkedés elindításának és befejezésének tervezett időpontja:
 - (12) A támogatás odaítélésének időpontja.”
-

2009-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 000 EUR/év (*)
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	100 EUR/hó (*)
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves CD-ROM	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	700 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	70 EUR/hó
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	40 EUR/hó
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi CD-ROM (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	500 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, CD-ROM, heti 2 kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	360 EUR/év (= 30 EUR/hó)
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

(*) Számonkénti értékesítés: 32 oldalig: 6 EUR
33 és 64 oldal között: 12 EUR
64 oldal felett: egyedileg meghatározott ár

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogszabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű CD-ROM-on.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A Kiadóhivatal gondozásában megjelent, térítés ellenében kapható kiadványok a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhetők be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

